

HANDLEIDING

OM OP EENE

GEMAKKELIJKE WIJZE, DOOR EENVOUDIGE METING,

HET GEWICHT VAN HET RUND- OF HOORNVEE,

IN LEVENDEN STAAT EN SCHOON AAN DEN HAAK, MET
DE MEEST MOGELIJKE JUISTHEID TE BEPALEN,

DOOR

Hk. GREVERS,

Commies bij 's Rijks belastingen.

ZEVENDE DRUK.

ZWOLLE,

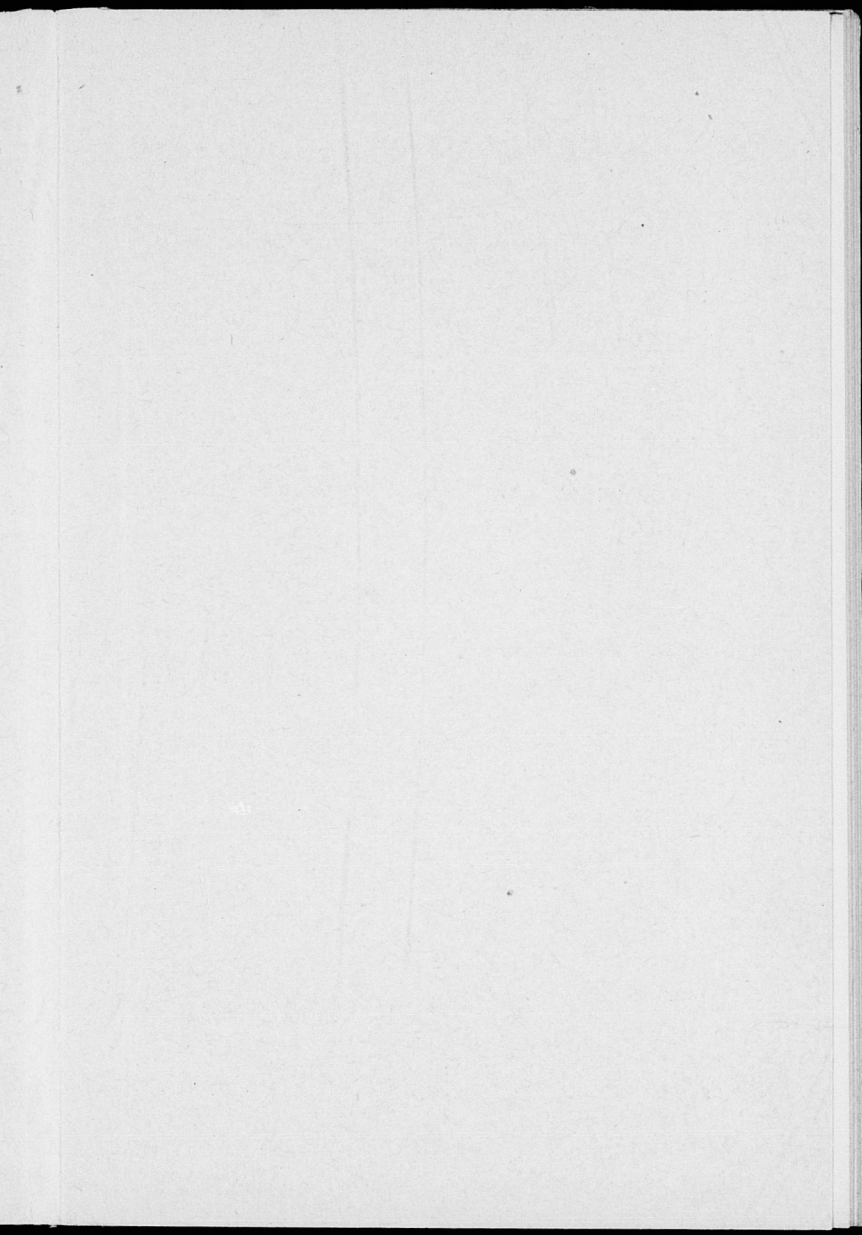
JOHANNES J. J. TIJL.

1888.

C
2657[7]

GEM

H

IN LE

DEN
HET D
V

n
dadelijk

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

3088 847 7

V. f. C. 2657 [7]

HANDLEIDING

OM OP EENE

GEMAKKELIJKE WIJZE, DOOR EENVOUDIGE METING,

HET GEWICHT VAN HET RUND- OF HOORNVEE,

IN LEVENDEN STAAT EN SCHOON AAN DEN HAAK, MET

DE MEEST MOGELIJKE JUISTHEID TE BEPALEN,

TEN DIENSTE VAN

DEN HANDEL, DE AMBTENAREN BIJ 'S RIJKS BELASTINGEN BIJ
HET DOEN DER VERIFICATIEN, SLAGERS, VETWEIDERS, LANDLIEDEN,
VEEHOUDERS EN ALLEN, DIE BIJ HET WETEN DAARVAN
EENIG BELANG KUNNEN HEBBEN,

met platen en de noodige tabellen, om, na gedane meting,
dadelijk de bruto en netto zwaarte van het beest te zien aangeven,

DOOR

Hk. GREVERS,

Commies bij 's Rijks belastingen.

ZEVENDE DRUK.

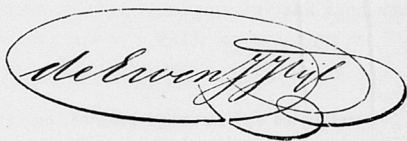
ZWOLLE,

DE ERVEN J. J. TIJL.

1888.

Alle exemplaren zijn aldus geteekend:

Voorbericht voor de eerste uitgave.

Wat mij aandreef tot het onderzoek, in hoeverre men door middel van metrieke meting, met juistheid het gewicht van een slachtbeest, schoon aan den haak, kon te weten komen, en de zwaarte van al het af te werpen bruikbare vleesch en vet zoude kunnen berekenen, zal uit het volgende duidelijk kunnen worden. — Aanvankelijk nam ik die proeven voor mij zelve, en zoo ik later, bij de verzameling der resultaten, er al eene bestemming aan geven zoude, dan wilde ik deze, voorzien van de noodige opmerkingen, mijnen mede-ambtgenooten aanbieden, ten einde hen, bij het doen van verificatiën van slachtvee, op dit punt, voor zooveel zij die opmerkingen behoefden, of buiten de gelegenheid waren die proeven daartoe zelve te doen, voor te lichten.

Toen echter de samenstelling daarvan in zooverre gereed was, dat zij vatbaar was voor mededeeling, werd ik door verscheidene slagers en vetweiders aangezocht, dit werkje door middel der drukpers algemeen verkrijgbaar te stellen. Ik heb hieraan wel gehoor willen geven, omdat, in geval ook anderen hier te lande met mij dergelijke proeven genomen en dezelfde opmerkingen en resultaten verkregen hadden, zij hierin zouden berusten,

als een geheel uitmakende, om zonder verderen omslag of eenigerhande becijfering, aanstonds, na gemeten wijdde (omvang) en lengte, het bruto en netto gewicht van het beest te zien aangewezen en te bepalen.

Ik heb getracht de verschillende soorten van rundvee, zoo in geslacht als in eigenschap te schetsen, ten-einde het juiste netto op het bruto gewicht te berekenen en het tarra aan te wijzen; door welk middel ik mij voorstel, dat dit werkje, in de hand van den reeds ervaren handelaar of slager, eene hooge volkomenheid kan en zal bereiken, en den minst veekundige aanleiding geven tot beoefening en meer nauwkeurige bepaling van zwaarte en waardij.

Velen, vertrouw ik, zullen deze proeve niet onvoldaan uit de hand leggen; maar ook velen zullen hierin iets wenschen te vinden, wat niet wel te beschrijven is, of ten minste zóó voor te stellen, dat het, zonder voorafgaande kennis, wat het uiterlijke of innerlijke van het beest betreft, kan worden overgenomen; — aanwending en toepassing der hierin genoemde regelen zullen hem dit spoedig doen beseffen.

Aanbeveling acht ik voor mij zelven onnoodig, daar mijn doel met de uitgave geheel belangeloos is, doch te mogen ervaren, dat mijne bijdrage de gewenschte vruchten drage, zal hoogst aangenaam wesen aan den schrijver

Voorbericht voor de tweede uitgave.

De welwillendheid waarmede de eerste uitgave van mijne »Handleiding enz.» in het algemeen werd ontvangen, en de gunstige beoordeeling welke mij daarover door bevoegde beoordeelaars zijn geworden, hebben mij aangemoedigd mijne waarnemingen voort te zetten, om te kunnen voldoen aan de opmerkingen en de vraag: »Of er niet iets te bedenken zou zijn om op eene voldoende wijze, zonder veel van de waarheid af te wijken, enkel door meting van den omvang (omtrek), »genomen achter de voorpooten tot op den schoft, het »gewicht schoon aan den haak te zien aangewezen, »zonder dat men zich eerst de moeite geven moet het »bruto- en daarvan het netto-gewicht naar den onderscheidenen tax van qualificatie op te zoeken? te meer »daar het nemen der juiste lengte in vele gevallen moeilijk »ja zelfs ondoenlijk is, zooals op stallen met greppels, »waarop zwaar vee veelal bekrompen, op paardenstallen »gerekt en in de weide dik uitgevreten staan, hetwelk »altijd ook min of meer invloed uitoefent op den omtrek, »te nemen achter de voorpooten, en waarop de ervaring »leert bedacht te zijn.» Sedert deze opmerkingen mij bepaald bezig gehouden hebbende met aan te teekenen, welke lengte een natuurlijk goed geproportioneerd beest tegen-

over *zijnen omtrek heeft, is het mij gelukt eene practische tabel te ontwerpen, waarin al het slachtvee in drie afdeelingen, elk in zijn aard en soort, wijze van voeding, (weiding en mesting) zijn opgenoemd en gequalificeerd, en kan deze alzo voor den handelaar dat gemak opleveren, dat hij, met een oogopslag van den gemeten omtrek het gewicht van het vleesch en vet schoon aan den haak kan zien aangewezen, zonder tijd te spillen aan het opzoeken van het bruto- en daarna het nettogewicht.*

Intusschen is het niet te ontkennen, dat de verhouding der lengte tot den omtrek van elk slachtbeest niet altijd geëvenredigd is aan de in de tabel opgegeven vermoedelijke lengte, zoo dat, wil men de meest mogelijke nauwkeurigheid behouden, men bij twijfel altijd wèl zal doen de lengte zoo nauwkeurig mogelijk op te nemen.

Wijders heb ik hier en daar in het werkje latere ervaringen en bevondene afwijkingen bijgevoegd, waardoor ik hoop aan den geuiten wensch van velen te hebben voldaan.

H^k. GREVERS.

Toen bij de Wet op het geslacht van 1852, waarbij den slagers en anderen, die aan den accijns onderworpen vee (rundvee) wilden slachten of doen slachten, de verplichting opgelegd werd, de waarde van dat vee, vroeger door daartoe aangestelde veeschatters, in het vervolg zelf te bepalen, en daarvan een eigen aangifte te doen ten kantore van 's Rijks belastingen en overeenkomstig dien, den te vorderen accijns te voldoen; — toen bij die zelfde Wet, voor een groot gedeelte, aan de Rijks ambtenaren werd opgedragen, de verificatie van dat vee, of de beschouwing, na gedane aangifte, of het overeenkomstig de wezenlijke waarde was aangegeven, bleek het mij, dat het voor de ambtenaren van het uiterste belang is, eene grondige veekennis te bezitten, of zich die eigen te maken, opdat aan de eene zijde 's Rijks schatkist in hare rechten niet werd verkort, en aan den anderen kant de billijkheid in al hare eischen, ten aanzien van slagers of particulieren, die een aangegeven stuk slachtvee ter verificatie aanboden, te handhaven.

Het verkrijgen van een grondige kennis, zoo men daartoe niet reeds eenige opleiding genoten heeft, is gansch geene gemakkelijke zaak, hetgeen licht te begrijpen is, daar men dikwijls slagers, die in hun beroep grijs geworden zijn, zeggen hoort: „Ik heb bij dit of dat beest een aantal ponden in de weide of op den stal laten

zitten“, ¹⁾ eene beteekenis, waarnaast ik gaarne de mijne voeg, dat, hoezeer zelf in het vak van slager opgevoed, na ettelijke jaren buiten dit beroep te zijn geweest, mij in dien tijd veel ontbrak, wat tot de kennis der juiste zwaarte van het vee en zijn hoedanigheid en waarbij vereischt wordt. — Intusschen trad de Wet in werking, en zag ik mij meerendeels belast met de verificatie van het veraccijnsde slachtvee, mij beijverende naar kennis en vermogen, zooveel mogelijk gelijkmatigheid in aangiften te bevorderen.

Om dit oogmerk te bereiken, moest ik dikwijls al mijne kennis en ervaring te hulp roepen, en niet zelden is het gebeurd, dat de schatting der zwaarte van een slachtbeest in leven, met die na de slachting, aanmerkelijk verschilde, waarvoor ik geen andere oorzaak wist te vinden dan de opzettelijke door den aangever gekozene stelling, waarin het beest werd geplaatst, om het oog van den ambtenaar te misleiden, terwijl het tot slachting bestemde dier, eenige dagen te voren het noodige voedsel onthouden werd en daardoor eenigszins wegslonk, zoodat het op zich zelf reeds aan het oog bij lange na datgene niet aanbod, wat het zou aanbieden, indien men het ter verkoop aanprees.

Omziende naar middelen, die mijne kennis konden ondersteunen, welke, zooals gezegd is, in vele opzichten gelijk die van de meesten toch, welke, omdat zij

¹⁾ Een slagersterm waardoor men wil te kennen geven, dat het gewicht van het vee, bevonden na de slachting, niet heeft beantwoord aan het gewicht, waarop men het bij het leven geschat had.

noch slager, noch veehandelaar zijnde, zich zelden van de uitkomsten bij slachting — na voorafgaand onderzoek kunnen overtuigen — oppervlakkig te noemen was, had ik steeds op het oog, eenen maatstaf te zoeken, waardoor het oog en het gevoel niet geheel op zich zelven behoeften te staan en de beschouwing wordt geholpen door *de maat*, welke, bij gelijke omstandigheden, ook gelijke uitkomsten zoude opleveren.

In een jaarboekje, ten gebruike van de Rijks ambtenaren over 1841, vindt men een gewijsde omtrent de metrieke meting, waarvan in Engeland, Frankrijk en ook in Belgie gebruik wordt gemaakt omtrent de berekening van het gewicht (in levenden staat) en het gewicht netto, d. i. geslacht vleesch en vet schoon aan den haak.

De wijze van berekening en beschouwing in beide eerstgemelde rijken, welke alleen het netto gewicht ten doel hebben, verschillen hierin met het laatstgenoemde rijk, dat alleen belang heeft bij het weten van het bruto-gewicht (in levenden staat), waarnaar de invoerrechten worden bepaald.

Wat de toepassing betreft der berekening in Engeland en Frankrijk, laten die te veel veld open, om de grootste onnauwkeurigheden te begaan, omdat de verscheidenheden van slachtvee, op den aangenomen regel, niet allen dezelfde verhouding hebben. Het Belgisch Gouvernement droeg derhalve aan den Directeur van het observatorium te Brussel de taak op, om de verschillende wijzen van berekening nauwkeurig na te gaan, tengevolge waarvan twee reeksen van proefnemingen zijn gedaan, in tegenwoordigheid van eenige hoofd-

ambtenaren der belastingen bij het Ministerie van Financiën in België, op dertig stuks slachtbaar vee, ossen, koeien en vaarzen van vreemd en inlandsch ras.

De afwijkingen bij dit onderzoek waargenomen leverden slechts een verschil van 63 Nederlandsche ponden, iets meer dan 2 ponden per beest op. Een aanzienlijk verschil nam men echter waar bij eene koe van eenen bijzondere lichaamsbouw, en wel van 36 op 585 Nederlandsche ponden, hetgeen eene der grootste afwijkingen is, die men ontdekt heeft.

Na afloop van dit onderzoek werd de tafel ontworpen, welke na gedane meting tot aanwijzing van de levende zwaarte van het vee dienen moet, en bij Koninklijk besluit van den 6 Juni 1836, voor de bepaling van het gewicht van het rundvee, in België ingevoerd.

Met behulp van die tafel zoude men nu ook het netto gewicht (schoon aan den haak) kunnen bepalen, indien men volgens LAYTON COOKE, aannam, dat het netto- tot het bruto-gewicht van een beest staat, omtrent als 0,65 tot 1, te weten: dat eene magere koe, netto iets meer dan $\frac{6}{10}$ van hare bruto zwaarte zal wegen; terwijl men dit voor een gemest beest veilig op $\frac{7}{10}$ stellen kan. Dit echter is eene stelling, die door de ondervinding, zoo zij in het algemeen op elk stuk slachtbaar vee werd toegepast, zou worden gelogenstraft. Het belang, dat wij er bij hebben, om tot de meest mogelijke nauwkeurigheid te geraken, zal ons spoedig doen zien, hoe men de waarheid nader te bepalen hebbe.

Na eenigen tijd over de wijze van meting, en het daarbij aangenomen grondbeginsel nagedacht en de

resultaten aan mijne ervaring getoetst te hebben, verzettede mijne verkregene kennis zich daartegen, gelijk dit mede het geval was bij de verschillende slagers, of hen, die in den veehandel genoegzame kennis hadden opgedaan, om een voldoende oordeel te kunnen uitbrengen, en welke onderlinge redeneeringen meestal op het volgend neerkwamen: — dat, wat de ruwe kolossus of romp betrof, er eene zekere evenredigheid bestond in betrekking tot de te nemen maat, genomen op de aangewezenen plaatsen van waar geen vergrijp kan plaats hebben. De omtrek, genomen van achter de voorpooten tot op den schoft van het beest (zie figuur 2, AB) is aan geene verandering onderhevig, omdat het beendergestel op die hoogte, door uitzetting of inkrimping, veroorzaakt door het gebruik van veel of weinig voedsel, niet afhankelijk wordt, maar de juiste maat aangeeft van zijn wezenlijke dikte, en de meerdere of mindere graad van geveleschtheid die maat zal verwijderen of vernauwen, hetwelk evenzeer het geval zal zijn met de te nemen lengte, daar deze niet genomen wordt van den schouder tot aan het uiterste der staartbeenderen, maar tot het uiterste punt van het vleesch van achteren op het midden der dij, CD, dat is: boven den schijthak en de stankpees en onder het heupbeen en den staartgroep, en, alzoo de lijn horizontaal doortrekkende van den voorvoet aan het armbeen langs den voorwand, tot op de achterveer (zie figuur 1, no. 1, 2 en 3).

Maar dat men, na op zulk eene wijze verkregene bruto zwaarte, met juistheid het netto-gewicht van het dier zoude kunnen bepalen, achtte men geheel onmogelijk.

lijk, daar, zoo men meende, zoo vele belemmeringen in den weg stonden, die de verkrijging der gewenschte juistheid zouden beletten.

1°. Wist men niet, althans het werd niet gemeld, of de beesten, die te Brussel tot proefneming gediend hadden, gemeten zijn geworden met volle pens, dan wel of zij eerst ettelijke dagen zonder voedsel gestaan hadden en toen gewogen, hetgeen geen gering verschil van bruto-zwaarte op de schaal geven zou, welk verschil ook tevens aanleiding gaf tot misrekening van het netto-gewicht ¹⁾.

2°. Had men daarbij op het oog de verschillende soorten van vee, hoezeer van inlandsch ras: zoo als de Noord-Hollandsche en Friesche koeien ²⁾, wier gemaakt-

¹⁾ Hoeveel schijn van waarheid deze opmerking ook heeft, is zij toch, in betrekking tot de berekening van het netto-gewicht, niets meer dan eene denkbeeldige zwaarigheid, daar deze berekening zich alleen grondt op de aangenomene eenheid en de juiste qualificatie van het slachtvee.

Intusschen kan men veilig aannemen, dat, waar de belasting van het levend vee bij de ponden geheven wordt, de belastingschuldige wel zal zorgen, dat het vee niet met de volle pens wordt gewogen.

Het Gouvernement, dat het om de waarheid te doen was, zal ook zeker dit wel in het oog gehouden hebben, terwijl ook mijne eigene ervaringen én genomene proeven voor de waarheid kunnen instaan.

²⁾ De Noordhollandsche en Friesche soort van vee is in het algemeen welgemaakt van leden en heeft een fraai uiterlijk. In den levenden handel is het zeer begeerlijk, maar voldoet zelden bij slachting aan gewicht en binnenvet, tenzij het daarvoor opzettelijk geweid en gemest is. Ook schijnt het,

heid van beenderengestel, gestrekter en ruimer omvang in gewicht, wanneer zij in maat, en bijgevolg in bruto-zwaarte met de Geldersche koe gelijk stonden, toch in netto-gewicht aanmerkelijk zouden verschillen, daar de substantieve zwaarte en de meerdere regelmatige geveleschtheid over al de deelen van het lichaam, alsmede de betere voldoening bij slachting, in binnenvet bij de laatsten, dat op de eerstgenoemde soort in den regel overtreft; iets waartoe landstreek, weide en stalvoeding ook het hare bijdragen, gelijk mede het gunstige of ongunstige van het weiseizoen, of wel, de schaarschheid der benoodigdheden bij stalvoeding, uit welke oorzaken het beest, van het noodige, om veel binnenvet op te leggen, niet genoeg, laat staan volop, krijgt, maar bij warme stalling en zindelijke oppassing slechts kunstmatig vet wordt, en meestal bij slachting aan de verwachting niet beantwoordt, en eindelijk: 3°. Dat de daarin aangegeven tax (maatstaf) tot qualificatie van het vee, waardoor men het netto- op het bruto-gewicht zoude kunnen bepalen, op zich zelf be-

dat, wat de koeien betreft, men in die streken veel beter dan elders, de kunst verstaat, om, nadat zij in het voorjaar opgehouden hebben genoegzaam melk te geven, zé als melk-koeien aan te houden, ze zoo te voeren en op te passen, dat zij binnen korten tijd als vet ter markt gebracht kunnen worden. Wee dan den slager, die de noodige kennis mist, om zulk een dier te taxeeren, in verhouding van stuk (grootte) met de Overijsselsche-, Groninger, laaglandsche-Geldersche en Noordbrabantsche koe gelijk te stellen, hij kan er op rekenen dat hij een geducht pak krijgt.

schouwd, ongenoegzaam, en op het gros van vee, dat ter slachtbank geleid werd, onvoldoende zou wezen om de waarheid te vinden, waarbij men in algemeenen zin, hier te lande zoowel als elders, voor den handel, evenveel belang had als bij het vet gemeste vee, waarvoor men een terra van dertig ten honderd op de bruto-zwaarte raamde. Ook meende men, was de stelling, dat het magere vee netto iets meer dan $\frac{6}{10}$ van zijne bruto-zwaarte wegen zou, te zeer begremsd of te eenzijdig, als had die Heer (LAYTON COOKE) zijn onderzoek en ervaringen slechts uitgestrekt tot zijn vee op eigen stal, door welke hij eene zoo gunstige mededeeling van het magere vee deed, hetgeen voor het oppervlakkigst verstand duidelijk moest worden, daar men onder het woord *mager*, gelijk onder het woord *vet*, meer dan eene hoedanigheid te verstaan heeft, hetgeen in ons land, zoo niet voor den handel, dan toch voor den slager en de ambtenaren, die bij aangifte en veraccijnzing als bij de verificatie zich daarnaar trachtten te gedragen, onzekere, onaangename en nadeelige gevolgen kon hebben.

Op deze gronden verwierp men de toepassing der in dat jaarboekje voorkomende handleiding, om door middel van metrieke meting het netto-gewicht naar den aangewezen maatstaf te bepalen, maar wenschte overigens met mij, dat op het gros van vee, dat in de verschillende seizoenen van het jaar ter slachtbank gebracht werd, proeven werden genomen, welke de waarheid op vaste gronden, onbetwistbaar en bevattelijk voorstellen.

Geholpen door de welwillendheid en medewerking der slaggers te Zwolle, mocht het mij gelukken, gedurende

één en een half jaar, zulke ervaringen op te doen, als ik heb gemeend genoegzaam te zullen zijn, om ook zelfs den minst veekundige terecht te helpen en in de gelegenheid te stellen, de zwaarte van een stuk vee, schoon aan den haak, te doen bepalen, door het nemen van eene eenvoudige maat, waarnaar men de tabellen opslaat, het vee naar voorkomende omstandigheden qualificeert, om in de eerste tabel het bruto- en in de tweede het netto-gewicht te zien aangewezen.

Is men nu te weten gekomen het getal ponden, dat het beest aan vleesch en vet wegen zal, dan valt het minder moeielijk, om de waarde daarvan, overeenkomstig de hoedanigheid, naar gelang van den marktprijs te bepalen; en hiermede meen ik mijn eigenlijk doel te hebben bereikt.

Iets over den aard der Metrieke Meting en waarop zij berust.

Alle voorwerpen hebben drie afmetingen, welke men lengte, wijde of breedte en hoogte noemt.

Een voorwerp is een lichaam en alle stoffelijke lichamen, die ons omringen, en waarvan eene afmeting kan geschieden en daarna, geheel of gedeeltelijk gewogen, kunnen in het vervolg bij vergelijking, enkel door de maat hunne zwaarte bepaald worden, omdat gelijke beginselen en gelijke verhoudingen dezelfde gevolgen hebben. Tot deze vergelijkingen bedient men zich het gemakkelijkst van de Nederlandsche ellemaat.

Wanneer men de Nederlandsche duim voor eenheid der lengte-maat, en het wichtje als duizendste deel van het Nederlandsche pond voor eenheid van het gewicht aanneemt, dan zal de kubieke palm gelijk aan het pond wezen, en bijgevolg, na gedane afmeting in duimen het door vermenigvuldiging verkregen product kubieke duimen, zondere eenige andere bewerking dan afsnijding van drie cijfers van de rechter- naar de linkerhand, kunnen noemen in ponden, onzen enz.

Bijvoorbeeld:

Laat gegeven zijn ter afmeting en berekening een ronde balk, waarvan alleen de omtrek, ter berekening van den vierkanten inhoud, bekend is, en die omtrek over zijn geheele lengte bevat 205 Nederlandsche duimen, terwijl men de lengte op 160 stelt.

Tot het vinden van den vierkanten inhoud zoekt men eerst de wijdeste doorsnede of diameter welke men ver-

krijgt, wanneer men den gegeven omtrek 205 duimen door 3.14 deelt, en men vindt dat dit 65,286 duimen is.

Deze met elkander vermenigvuldigd 65,286

65,286

Geeft 4262

Vermenigvuldigd met 0.785 =

als standvastig getal tot het vinden
van den vierkanten inhoud der cirkels.

Geeft 3345 □ duimen.

Vermenigvuldigd met de lengte 160

Geeft 535,340 kub. palm

inhoud van den berekenden balk.

Indien men nu veronderstelt, dat elke kubieke palm hout van dien balk een Nederlandsch pond weegt, dan zoude men kunnen zeggen, dat zij een zwaarte had van ruim vijf honderd vijf en dertig ponden.

Op dezen grond vond de metrieke meting van het vee hare toepassing: — men trachtte het te meten stuk vee in verbeelding voor een oogenblik te herscheppen in eenen cilinder, d. i. een lichaam in den vorm van den hiervoren beschreven balk, waarvan de lengte zoude zijn de hoogte, en dacht daarbij de onregelmatigheden van de uitzetting van den buik, den hals en de schenkels weg.

De omtrek nu van den te verbeelden cilinder werd op eene plaats genomen, die de minst wisselvallige genoemd mag worden, namelijk achter de voorpooten, in de valling der borst, doorgetrokken tot op den schoft, alwaar de maat, het lichaam zachtelijk drukkende, zich

weer vereenigt: zie figuur 2, AB, die den omtrek van den cilinder bepaalt.

Bij de lengte CD, genomen van het midden des beenpunts van den schouder, d. i. ter hoogte waar de knop van den spal, boeg of schenkel — voorvoet van het armbeen, zie figuur 1, No. 1 — draait in de holte van het schouderblad, horizontaal doortrekkende langs het lichaam tot aan het uiterste van de dij, gelijk met de buitenzijde der achterveer (zie fig. 1, No. 3), zóó, dat het daar eenen winkelhaak vormen zou, indien er eene dwarsche lijn, onder den staart door, mede in aanraking kwam, voege men *een tiende* van de gemetene lengte daarbij ter vergoeding van den zooeven weggedachten hals en de schenkels.

Stellen wij thans een tweede voorbeeld, waarbij eene koe, op de aangegeven plaats, eenen omtrek zou hebben van 205 duimen en eene lengte van 160 duimen, berekend als in het eerste voorbeeld, daarbij voegende $\frac{1}{10}$ der gemeten lengte, dan krijgen wij 205 gedeeld door 3,14 = 65,286 duimen (middellijn van den omtrek).

$65,286 \times 65,286 \times 0,785 = 3345,875$ vierk. duimen..

Vermenigvuldigd met $\frac{11}{10}$ der
 genomene lengte 176

geeft 588,874 kubieke palmen.

Aangenomen nu, dat eene kubieke palm van den berekenden cilinder (koe) een Nederlandsch pond zal wegen, hetgeen zoowel bij de proefnemingen te Brussel, als bij die, welke door mij genomen zijn,

nagenoeg gestaaft is, dan zal voorgesteld beest ongeveer 589 Ned. ponden wegen in levenden staat.

Deze stelling is geheel overeenkomende met die, welke in België is aangenomen. Ofschoon de becijfering eenigszins anders, minder omslachtig, maar daarom voor velen ook minder bevattelijk is; zie hier die stelling:

Gemeten omtrek 205

Bevondene lengte 160 duimen.

$$\frac{11}{40\pi} \times AB^2 \times CD.$$

Dit, in cijfers uitgerekend, is: het getal 3,14 vermenigvuldigd met 40 en het produkt gedeeld in 11, het quotient vermenigvuldigd met het kwadraat des omtreks, maal de lengte.

OPHELDERING:

$$\frac{11}{40 \times 3,14} = 0,08758 \times 205 \times 205 \times 160 = 588,877 \text{ (kub. palmen.)}$$

EERSTE VOORBEELD.

$$\begin{array}{r} 205 \\ \text{Omtrek } AB^2 \\ \hline 505 \end{array}$$

geeft 42025 duimen.

Vermenigvuldigd met 11

$$\frac{40 \times 3,14}{11} = 0,08758$$

geeft 3680,54950 vierk. duimen.

Vermenigvuldigd met de lengte CD = 160 dm.

geeft 588,887 kub. palmen
of nagenoeg 589 Ned. ponden.

¹⁾ Men heeft hier voor het gemak twee cijfers afgesneden van de breuk en de volgende cijfer met één honderdduizendste vermeerderd.

TWEEDE VOORBEELD.

Inhoud cirkel O^2 AB

— of —

 4π 4π AB^2 11 CD 11 $AB^2 \times CD$ — $\times$ — = — 4π 10 40π

11

— $\times AB^2 \times CD$ 40π Stel nu $AB = 205$ en $CD = 160$ duimen.

CONSTRUCTIE.

11

— = 0,087458

 40π maal $AB = 205$

Geeft 17,95390

maal AB 205

Geeft 3680,54950

maal CD 160

Geeft 588,87 kub. palm.

Opmerkingen bij het meten van het vee.

GEBRUIK DER TABELLEN.

Alvorens tot de meting van een beest over te gaan, zorg men dat het zooveel mogelijk vierkant op de pooten sta, de eene poot niet te veel voor den anderen, dat het beest noch met een krommen rug of met den kop ter rechter- of linkerzijde of te veel ter aarde gebogen sta, hetgeen aanleiding tot groote misrekeningen zou kunnen geven. Evenzeer dient men acht te slaan bij het nemen der lengte, wanneer het beest dik opgevreten, met volle pens is en de maat op en langs het lichaam uitrekt, waardoor dan eene meerdere lengte en gevolgelijk eene zwaarte verkregen zou worden, welke het dier niet had: de maat moet in elk geval lijnrecht langs het lichaam worden uitgetrokken.

Bij dik uitgevreten beesten zoude het zelfs geene onnauwkeurigheid te noemen zijn indien men van den gemeten omtrek één à twee duimen verwaarloosde.

Tot het meten zal het best een lint wezen waarop de Nederl. ellemaat in duimen is afgebeeld, zooals men voor het meten der schepen gebruikt.

Een lengte van drie Ned. ellen zal voor de meeste gevallen genoegzaam zijn.

Men neemt eerst den omtrek en plaatst daartoe het eene eind van het lint op de schoft, zie figuur 2, A, haalt het van daar, onder het lijf achter de voorpooten om, door tot aan het punt B; en vereenigt het vervolgens

met het einde op punt A, zorg dragende dat het lint vlak op het lichaam, overal zooveel mogelijk rakende, gespannen wordt.

Den omtrek genoteerd hebbende, neemt men de lengte van het midden des beenpunts op den schouder, rekt het lint langs het lichaam waterpas uit tot aan het uiterste der dij, gelijkstandig met het buitenste gedeelte der achterveer, zie figuur 1, No. 3 en figuur 2, CD, en noteert mede die lengte.

Nu sla men de tabellen op: zoeke in de tabel No. 1 voor het getal duimen OMTREK EN LENGTE de bruto zwaarte, en in tabel No. 2 voor die ponden bruto zwaarte het netto gewicht van het beest, onder den tax der qualificatie op, welke naast de ponden bruto zijn aangewezen.

Men merke op, dat, daar de tabel voor het bruto gewicht, voor den omtrek alleen van evene getallen in duimen melding maakt, men best zal doen, indien bij eene meting de omtrek een oneven getal aanwijst, die kolom te nemen, welke aan het hoofd één duim minder dan het bedoelde getal aanwijst.

Bij voorbeeld: een beest, waarvan de omtrek is gemeten op 189 duimen bij een lengte van 155 duimen, zal men (vermits het getal 189 niet aan het hoofd der tabel voorkomt) de 188 nemen, en nederdalende tot op de lijn, waarop het cijfer 155 in de eerste kolom (lengte in duimen) staat, zal men voor resultaat 480 vinden; dit getal wijst het bruto gewicht in Nederlandsche ponden aan.

Wilde men echter voor den gemeten omtrek het

juiste getal ponden vinden, dan zoude dit op eene der voorgestelde wijzen moeten worden berekend; of wel, en wat het gemakkelijkst is, men deele het verschil tusschen het gevondene getal 480 en het naast staande in de volgende kolom, onder het cijfer 190 (omtrek in duimen) hetwelk is 490; de helft is 5, deze, gevoegd bij 480, geeft het juiste getal des inhouds 485 Ned. ponden bruto, waartoe men nu het netto gewicht vinden kan in de tabel No. 2, overeenkomstig de hoedanigheid van het beest, waarin het, naar voorkomende omstandigheden en aangegevene regelen, dient te worden gequalificeerd.

Mijne ervaringen en proefnemingen bij wijze van qualificatie in de volgende bladzijden medegedeeld, hebben zich tot geene mindere afmetingen dan in deze tabel voorkomende, kunnen bepalen, ondanks het hooge belang, dat wij er bij hebben konden, om ook ten aanzien der vette kalveren een basis te bekomen, waardoor men het netto- op het bruto-gewicht zou kunnen berekenen.

Onderscheidene proeven op deze genomen, hebben mij overtuigd, dat de zoogenaamde vette- of roomkalveren niet altijd dezelfde verhouding hebben en ongekende oorzaken de verkrijging der juistheid beletten.

Om het netto gewicht te vinden, zoekt men in de eerste kolom van de tabel voor het netto gewicht, de ponden bruto zwaarte, welke men in de eerste tabel voor den gemeten omtrek en lengte gevonden heeft, op. Op die lijn met den vinger voortschuivende tot op die kolom, waarboven de tax staat waarin men het beest heeft gequalificeerd, vindt men het getal ponden, dat het beest

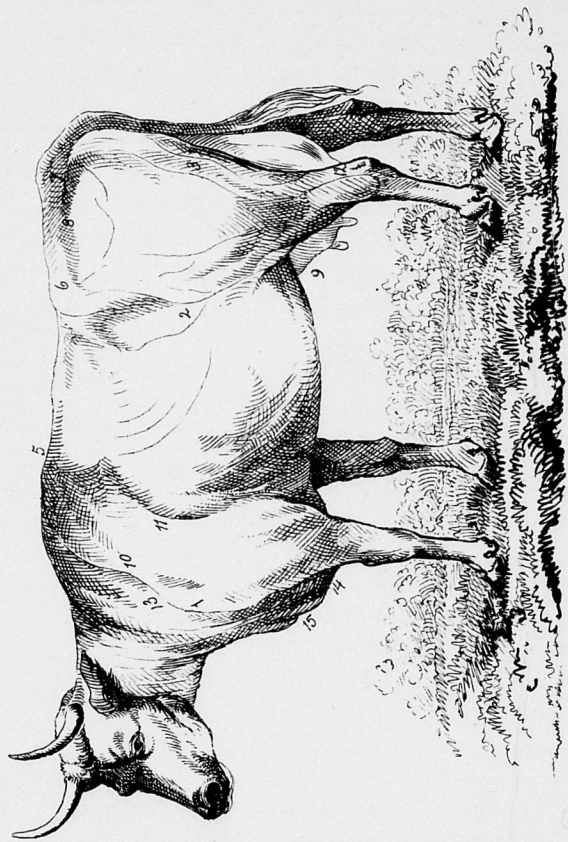
wegen zal, schoon aan den haak. Deze ponden zijn gesteld in halve Nederlandsche ponden, om de eenvoudige reden, dat men zich in den handel en in het gemeene leven nog te weinig gewend heeft aan Nederlandsche ponden, en men, voor alsnog, zich daarin verstaanbaarder uitdrukt.

Ook deze tabel klimt met evene getallen van twee tot twee op, om de te groote uitgebreidheid, die ze anders verkrijgen zou, te voorkomen.

Het kan ook slechts een onbeduidend verschil veroorzaken, of men bij het vinden van een oneven getal dit met een verhoogt of verlaagt.

e-
e
e
e
n-
ot
ze

r-
al

Uitwendige deelen eener koe.

Benaming van eenige lichaamsdeelen van het rundvee.

- Nº. 1. Voorvoet aan het armbeen, de knop der mergpijp, ook schijf, klompstuk, door de slaggers spal of boeg geheeten.
- " 2. Voorwand, de voorvang, het kofje, ook beentjes nagelhout (rookstuk) geheeten.
- " 3. Deachterbil, deachterveer, het muisje (rookstuk).
- " 4. Naborst, begin der flanken of paterstukken.
- " 5. Achterste gedeelten van de schoft.
- " 6. Heup of heupbonk.
- " 7. Staartgroep.
- " 8. Banden, de wale of walegreep (tusschen den staartgroep en walegreep doet zich eene vetkneep voor).
- " 9. De vangst, mede eene vetkneep, als ook onder het lijf voor het uijer bij eene koe, het vooruijer genoemd, bij eenen os is de zak die vetkneep, alsmede voor beiderlei geslacht de naad van achteren tusschen de billeu.
- " 10. Voorschouder, het schildstuk.
- " 11. Schild of schildribbe. Op deze plaats is weder eene vetkneep, in de richting van den voorvoet aan het armbeen.
- " 12. Schijthak en stangpees.
- " 13. Op deze plaats, in de wandeling krop genoemd, tusschen den hals en de spal of boeg, ontwaart men mede eene vetkneep, wanneer men den kop slechts een weinig zijdelings tot zich draait.
- " 14 en 15. Borsten voorborst genoemd, beide vetknepen.

Verschillende eigenschappen van het rundvee.

QUALIFICATIE.

GUST (NIET DRACHTIG) VEE.

Ossen, kwenen (1) en vaarzen tot den ouderdom van 2 tot 3 jaren (2) goed geweid maar overigens niet gemest $\frac{64}{100}$ ¹⁾

1. Onvruchtbare koeien.

2. In den regel verjaart het rundvee in het voorjaar, en wel in de maanden April en Mei. Als het den ouderdom van twee jaren bereikt begint het vee voor het eerst te wisselen of te breken, verliest de twee middelste kalvertanden en krijgt daarvoor twee breede snijtanden. Elk jaar worden die met twee vermeerderd, en bereiken alzoo op eenen leeftijd van vier tot vijf jaren het volle getal, dat is acht breede- of snijtanden.

Het vee, op hooge, lichte of schrale gronden aangekweekt, is doorgaans het vee van zware klei- of lage gronden in tanden krijgen voor, zoodat het meestal met de vier jaren volkomen in het bezit der snijtanden is.

Daar er geen regel zonder uitzondering is, zoo kan het gebeuren, dat men soms in het midden

¹⁾ $\frac{64}{100}$ de tax welke aangenomen wordt, te weten: dat deze soort van vee van elke 100 ponden bruto gewicht 36 ponden aan vel, bloed, pens, darmen, enz. afslacht, en een netto gewicht houden van 64 ponden vleesch en vet, schoon aan den haak.

van het wei-saizoen dergelijk dier ter slachtbank voeren moet, ter oorzake dat het looperig of stooterig is en honderderlei andere redenen meer, waardoor het wel goed vleesch dragende, maar evenwel niet rijp of vet te noemen is; in dit geval zal dan genoegzaam zijn $\frac{62}{100}$

Soms gebeurt het, dat deze soort zich buitengewoon ontwikkelt en het jaar te voren reeds goed weiland gehad heeft, en 's winters gemest is, alsdan, wat de kwenen en vaarzen betreft, zoude men op hun derde jaar kunnen gaan tot $\frac{68}{100}$

In enkele gevallen tot $\frac{70}{100}$

Ossen van dien ouderdom, hoe goed ontwikkeld en rein vet ook, nimmer dan $\frac{68}{100}$

Ossen van dien leeftijd, met draf en spoeling van branderijen en bierbrouwerijen vetgemest, bereiken zelden $\frac{66}{100}$

Ossen en kwenen van meerderen ouderdom, twee, drie, vier of meer achtereenvolgende zomers geweid en 's winters gemest, kunnen, wanneer zij goed vet en daarbij goed behangen van vleesch zijn, in den regel worden genomen op $\frac{70}{100}$

Wanneer de ossen meer bruto gewicht hebben dan 850 Nederl. ponden en aan bovenstaande voorwaarde beantwoorden $\frac{72}{100}$

De kwenen, van welk bruto gewicht ook, maken deze gunstige uitzondering zelden, en schijnt het allooi van vleesch tegen dat van den os niet te kunnen opwegen.

Trekossen, gedurende éénen zomer geweid en daarbij eenen geheelen of een gedeelte van den winter gemest, ordinair vleesch dragende, maar goed vet $\frac{64}{100}$

Goed vleesch dragende en goed vet, in enkele gevallen $\frac{66}{100}$

Wanneer zij meer achtereenvolgende zomers geweid en 's winters gemest zijn geworden. . $\frac{68}{100}$
de meesten blijven daar iets beneden.

Munstersche trekossen, welke veelal afgewerkt en heel mager in het voorjaar in ons land ter weide gebracht worden, kunnen, hoe deugdelijk ook aan het eind der weiding, zelden op . . $\frac{62}{100}$
gequalificeerd worden en zal men weldoen hen 2 à 4 % minder te qualificeeren.

Tweejarige ossen, wanneer zij nog geene breedte of snijtanden hebben, — goed ontwikkeld en goed geweid $\frac{60}{100}$

Tweejarige vaarzen, altijd iets gunstiger in de slachting dan de ossen, kan men nemen op $\frac{62}{100}$

¹⁾ Hier wordt de gewone regel van aankweken en groei-kracht veronderstelt, en men kan niet loochenen, dat er vaarzen op dien leeftijd zijn, die tot eenen hoogerem tax kunnen worden genomen.

Koeien, op eenen leeftijd van vier tot acht jaren, welke vier of vijf kalveren hebben geworpen, waarvan men zich doorgaans aan de hoornen kan overtuigen, alwaar zij even zooveel kringen teekenen als zij drachtig geweest zijn, kunnen, wanneer zij in het laatst der maand April of het begin van Mei droog (niet melkgevend) ter weide komen, daarbij in geenen vermagerden of verarmden toestand verkeerende, tegen het einde van het wei-saisoon — maanden October en November — en haar geene tegenheden getroffen hebben, gesteld worden op . .

66
100
64
100

In minder gunstigen toestand ter weide gebracht

Men zij steeds bedacht op koeien en in het algemeen op alle soort van slachtvee, dat, in minderen of meerderen graad aan longziekte heeft geleden of daardoor is aangetast geweest, hoe rein vet geweid of gemest, dient altijd 4 % minder te worden gequalificeerd als den tax, waarin het vee overigens is aangewezen.

Wanneer zij in Juli of Augustus ter slachtbank worden gevoerd, zal men in den regel dien tax nog moeten verminderen, hetgeen van het gunstige of ongunstige der uiterlijke hoedanigheid kan afhangen. ¹⁾

¹⁾ Het is niet wel mogelijk, om van dergelijke gevallen betreffende den juisten maatstaf, die er genomen moet worden, zoodanig eene bepaalde aanwijzing te doen, dat zij niet weinige ponden verschillen kan; aangezien de veehouder doorgaans alleen de kundige is van het *vóór* of *tegen*, dat het dier wedervaren is. Nimmer echter zullen de verschillen bij den aangewezen tax zoo

Melkgevend en drachtig vee.

Koeien, welke van eenen meerderen leeftijd zijn dan acht jaren, gemolken wordende tot den tijd van het ter weide gaan, dan droog gemaakt en even vóór dien tijd droog geworden, kunnen, bij genot der volle weide, wanneer zij geen euvel aan de uiers bekomen, zoodat men de toevlucht tot wrangen nemen moet, en ook niet

groot zijn, dat ze in aanmerking komen bij de verschillen, die men, enkel op het gevoel en de oogmaat afgaande, ervaart.

Eene andere opmerking in het algemeen van het grootste belang is deze: twee of meer beesten van gelijke jaren en omstandigheden genieten te zamen eene en dezelfde weide of gelijkmatig deel van stalvoeder; het eene doet bij een goed afgeronden en gesloten lichaamsbouw uiterlijk zich voor als rein, vet en goed geveescht, terwijl het andere schonkerig, wel vet voelende op de aangeduide plaatsen, zich vleeschloos laat aanzien. Nu zoude men de fout begaan kunnen en qualificeeren het eene, op de uiterlijke hoedanigheid te veel afgaande, te hoog en het andere te laag, en bij slachting zou de verwachting van het eerste teleurgesteld en van het laatste overtroffen worden. De reden daarvan, op landhuishoudkundig gebied behoorende, zijn de volgende: De ondervinding heeft geleerd, wat in het algemeen het rundvee aan voedsel behoeft tot levensonderhoud en wat het nuttigen kan tot verzadiging toe; het meerder verbruikte, als hetgeen tot levensonderhoud noodig is, strekt, om bij gemest vee vleesch en vet, bij jong vee vleesch en wasdom en bij melkvee melk te geven. De natuur, die zich in den verschillenden aanleg van het rund naar vaste regelen ontwikkelt, bewaart in een gezonden toestand eene evenredigheid, welke niet overschreden wordt, en meestal door den mensch nog te weinig gekend is of voorbij gezien wordt, om de beoordeeling van juiste zwaarte en waardij zoo te doen, dat aan de verwachting wordt beantwoord. Hieruit volgt, dat, wat het eene beest aan vleesch meer afwerpt, het andere in binnenvet wordt overtroffen, en bewijst hoe het verbruikte voedsel ook op eene andere wijze effect heeft gedaan.

Zie hierover verder: Verhandeling over den Overijsselschen Veestapel, enz. door J. JENNES, blad. 43 verv., uitgegeven bij J. J. TIL te Zwolle, 1849.

te hoog van jaren zijn, in de maanden October	
en November worden genomen tegen	64
	100
in enkele gevallen iets meer, maar blijven mees-	
tendeels beneden de	66
	100

Koeien, gemolken tot de maand Augustus,	
dan drooggemaakt en doorweidende op goeden	
grond en volop gras genietende tot November	62
	100

Koeien tot vetweiden bestemd, drachtig ter	
weide gebracht of kort daarna geworden, zoodat	
het kalf meer dan halfdragen is, wanneer zij	
geslacht zullen worden, in October of Novem-	
ber, wegen, hoezeer uiterlijk in goeden staat,	
in den regel niet meer dan	62
	100

Het rundvee, hiervoren opgenoemd, blijft in het algemeen gedurende eene maand na het wei-saizoen, op de stallen overgebracht, den verschillenden tax, in hunne eigenschappen aangewezen, behouden, wel te verstaan: wanneer men het niet moedwillig doet verachten of door mesting nog meer doet vooruit komen.

Bij hoog bejaarde koeien, welke vet geweid zijn, zal men steeds met eenig oordeel moeten te werk gaan, daar deze zeer wisselvallig kunnen uitvallen. Sometijds is $\frac{58}{100}$ genoeg, terwijl anderen $\frac{62}{100}$ zullen wegen, hetgeen veel kan afhangen of zij goed gevleescht en vast, hard (niet lobberig) in de vetknepen zijn.

Er is eene soort van koeien of koetjes, welke men *knepsen* of *trippen* noemt; eene kleine soort van beesten, welke men veelal bij den geringen stand van boeren,

bewoners der hooge en heidegronden, vooral ook langs den Maaskant in de provincie Noord-Brabant, aantreft; deze zijn zeer fijn van beenderengestel en niet minder fijndradig van vleesch, hetgeen, wanneer zij goed vet zijn, van eenen bijzonder aangename smaak is. Deze soort van koetjes, wanneer zij vroegtijdig droog gemaakt worden en zwaar land tot weide bekomen, leggen veel binnenvet op, en bij slachting werpen zij weinig terra af, zoodat zij veilig kunnen genomen worden op $\frac{64}{100}$

Eene andere soort van vee, ossen, koeien, vaarzen, enz. is er, die men, om hunnen bijzonderen lichaamsbouw, zwelbroeken, paardekonten of dubbelbillen noemt; deze soort van vee is doorgaans zeer voos (sponsieux) en, zooals de slagers het noemen, droog van vleesch. Eng van omvang, hebben zij, om het zoo eens te noemen, eene dubbele ontwikkeling van schoft en billen, zoo zelfs, dat soms een gedeelte van de staartgroep er in verborgen ligt, terwijl hun rug goed gevleeschd, bijna appelrond is. Zij hebben, in het algemeen, zoo zij ook al goed geweid of gemest zijn, in evenredigheid van het gewone maaksel van vee, dat binnenvet niet, wat men anders, overeenkomstig de uiterlijke hoedanigheid, billijkerwijs zou mogen verwachten; in den regel zal daartoe genoeg wezen $\frac{62}{100}$

In enkele gevallen $\frac{60}{100}$

Eveneens is het gelegen met den stier of bul ¹⁾ en de knikbandige, bandelooze of brulsche koe ²⁾ wier uiterlijke hoedanigheid, ook al zijn zij dik in het vleesch, toch de verwachting op binnenvet, bij slachting niet zelden te leur stel-

len; in de meeste gevallen zal genoeg wezen $\frac{62}{100}$

Eindelijk het geheele jaar door, ziet men vee ter slachtbank brengen, dat noch vet noch mager te noemen is. Het komt er dan voornamelijk op aan, een juist oordeel van de qualiteit te hebben.

Van primo Januari tot ultimo Juni is er, in het algemeen, maar vooral in den tegenwoordigen tijd, schaarschheid, om vet vee te krijgen voor den slager.

¹⁾ Stier of bul, welken men gedurende een, twee, drie of meerder jaren aanhoudt tot dekking van de koeien. In de meeste streken van ons vaderland slacht men hen opeenen leeftijd van vier jaren, hetzij zoo, of wel na eerst tot os gesneden, en eenen zomer geweid of gemest te zijn, omdat hij hoe ouder hoe onhandelbaarder, en hoe zwaarder hoe minder geschikt is om het jonge vee te dekken.

Er zijn voorbeelden van zeer vette stieren of bullen, doch zeer zeldzaam, en alsdan zal men $\frac{64}{100}$ kunnen nemen.

²⁾ Knikbandige, bandelooze of brulsche koe; een koe, welke door verlies van hare banden, zichtbaar van achteren langs de ruggegraat onder de staartgreep (zie figuur 1, No. 7 en 8) waar langs zij eene inzinking krijgt en daardoor voor de voortteling ongeschikt wordt, wordt bruls of bandeloos genoemd, omdat zij dan soms een gedurig dof gebrul voortbrengt. Zelden hebben deze veel binnenvet, en wanneer zij hare kwaal in ergen graad hebben, kunnen zij bij slachting als uitgebrand en zeer zwart van kleur wezen.

Het weidevee des voorgaanden zomers is in de maanden November, December en Januari opgeslacht; de weinige jonge ossen, wier mesting men doet voortduren, worden in de maanden Februari, Maart, April en Mei met graagte weggekocht; en zoo gebeurt het, dat, daar de slager, het geheele jaar door, in de behoeften van zijne klanten moet voorzien, hij al het maar eenigszins slachtbare vee koopt, wat hem voorkomt.

Hierop nu rekenen ook de boer en de veehouder; wordt in het voorjaar eene koe te laat of te vroeg drachtig, geeft zij geen melk genoeg meer of heeft zij al reeds goed vleesch, dan wordt zij droog gemaakt, een week of zes goed gevoerd, en alsdan voor vet verkocht. ¹⁾

¹⁾ In geen geval doen zich meer afwijkingen bij de meting voor, dan bij eenigszins bejaarde melkkoeien, welke alleen door juiste kennis en oplettendheid kunnen worden voorkomen, door den te nemen tax van qualificatie, waarvan de oorzaak in het volgende moet gezocht worden.

Brengt eene al te kunstmatige, sterk bevorderde melkgeving den aanleg tot velerhande ziekte mede, evenzeer mag men veilig aannemen, dat het vleesch daardoor in zijne eigendommelijke zwaarte wordt aangetast en, van sappen beroofd, die evenredigheid mist, welke men bij niet melgevend vee ontwaart.

De provinciën Noordholland en Friesland, bij voorkeur het land van boter en kaas, doen ons dit vooral in het gewicht van afgemolken koeien bespeuren, en dan nog, wanneer zij slechts één zomer zijn geweid, zonder meer, zich uiterlijk rein vet voordoen, zullen zij ten alle tijde twee, soms meer procent aan vet minder wegen, dan minder sterk aangemolken koeien uit andere streken, welke hetzelfde genot van weiden

Zulk vee is noch vet noch mager, en zal men naar den graad van gevleeschdheid en middelbare jaren, mits geen Friesche koeien zijnde,

qualificeeren op 60 à $\frac{62}{100}$

Dit soort van vee, zijnde Friesche koeien, en dat wel bepaald die, welke in de maanden Mei en Juni op de veemarkten in Friesland gekocht worden, zal in den regel, wanneer het

puik is, niet meer wegen dan $\frac{60}{100}$

Wanneer het ordinair is, redelijk vleesch hebbende en niet zonder gevoel van vet op de aangewezenen plaatsen (zie figuur 1, No. 9, 11

13, 14 en 15) alsdan zal men nemen . . . $\frac{58}{100}$

Minder gevleeschd $\frac{56}{100}$ ¹⁾

gehad hebben, zonder te willen buitensluiten dat elders andere koeien — hoezeer geene Friesche of Noorhollandsche zijnde — van gelijke gebreken zullen gevonden worden zooals de melkkoeien van melkboeren, nabij en in de steden wonende, alwaar de meest mogelijke melkgeving het doel en de eigenschappen, welke men door voedsel en kunstmatige middelen tracht te bevorderen en verhoogen.

¹⁾ Hier zoude men, wat het slachtbare vee aangaat, genaderd zijn aan de grens van mager vee. Wilde men echter langs de lijn afdalen van al hetgeen onder het woord mager te verstaan is, dan zoude men beneden de $\frac{50}{100}$ moeten gaan: wel te verstaan indien het bruto-gewicht door meting wordt bepaald.

Afgemolken koeien, — bepaald diegenen, welke men in het najaar op de verschillende markten in Noordholland koopt en naar onderscheiden oorden van ons vaderland brengt, om dadelijk te worden geslacht, — waarvan men zich aan het einde van het wei-seizoen ontdoet, om stalvoeder te sparen of andere re-

denen, kan men in den regel stellen op . . .	56
	100
Enkele gevallen op	58
	100

Wanneer die koeien worden opgesteld om vet te mesten, zooals ook gebeurt en waarop men zich veel meer dan vroeger begint toe te leggen, dan zal men in het voorjaar, naar voorkomende

omstandigheden, hen qualificeeren van $\frac{62}{100}$ tot $\frac{64}{100}$

Voor jong vee, in het voorjaar, goed ge- vleeschd maar niet gemest zijnde, hierdoor te verstaan, dat vee, hetwelk enkel goed hooi en een weinig afval van graan (kort geheeten) of

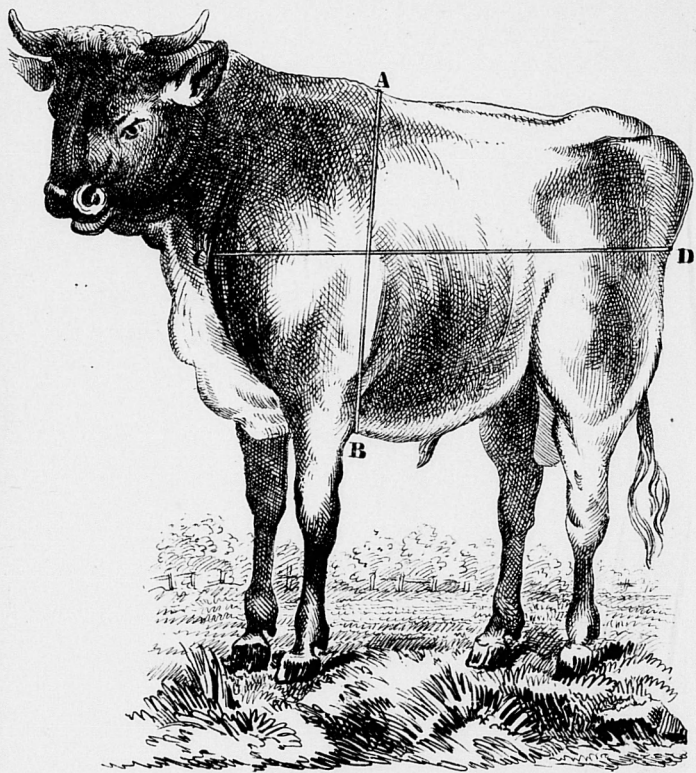
sop gehad heeft, in den regel. $\frac{60}{100}$

Minder goed gevleeschd. $\frac{58}{100}$

3
0
8
00

64
00

60
00
58
00

TABEL No. 1,

AANWIJZENDE HET GEWICHT VAN HET

H O O R N V E E

IN LEVENDEN STAAT,

volgens zijn omtrek en lengte.

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorste gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158
120	¹⁾ 206	212	218	224	230	236	243	249	256	262
121	208	214	220	226	232	238	245	251	258	264
122	209	215	221	228	234	240	247	253	260	267
123	211	217	223	229	236	242	249	255	262	269
124	213	219	225	231	238	244	251	257	264	271
125	214	221	227	233	240	246	253	259	266	273
126	216	222	229	235	242	248	255	262	268	275
127	218	224	230	237	243	250	257	264	270	277
128	220	226	232	239	245	252	259	266	273	280
129	221	228	234	241	247	254	261	268	275	282
130	223	229	236	242	249	256	263	270	277	284
131	225	231	238	244	251	258	265	272	279	286
132	226	233	240	245	253	260	267	274	281	288
133	228	235	241	248	255	262	269	276	283	291
134	230	236	243	250	257	264	271	278	285	293
135	232	238	245	252	259	266	273	280	288	295
136	233	240	247	254	261	268	275	282	290	297
137	235	242	249	255	263	270	277	284	292	299
138	237	244	250	257	265	272	279	286	294	302
139	238	245	252	259	266	274	281	288	296	304
140	240	247	254	261	268	276	283	291	298	306
141	242	249	256	263	270	278	285	293	300	308
142	244	251	258	265	272	280	287	295	302	310
143	245	252	260	267	274	281	289	297	305	312
144	247	254	261	269	276	283	291	299	307	315
145	249	256	263	270	278	285	293	301	309	317
146	250	258	265	272	280	287	295	303	311	319

¹⁾ De breuken, bij vermenigvuldiging meer dan 0.5 zijnde, worden voor een geheel genomen en daar beneden verwaarloosd.

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het vorste gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	160	162	164	166	168	170	172	174	176	178
120	269	276	282	289	296	304	311	318	325	333
121	271	278	285	292	299	306	313	321	328	335
122	273	280	287	294	301	309	316	323	331	338
123	276	283	289	296	304	311	318	326	333	341
124	278	285	292	299	306	314	321	329	336	344
125	280	287	294	302	309	316	324	331	339	347
126	282	289	297	304	311	319	326	334	342	349
127	284	292	299	306	314	321	329	336	344	352
128	287	294	301	309	316	324	331	339	347	355
129	289	296	304	311	319	326	334	342	350	358
130	291	299	306	314	321	329	337	344	352	360
131	293	301	308	316	324	331	339	347	355	363
132	296	303	311	318	326	334	342	350	358	366
133	298	305	313	321	328	336	344	352	361	369
134	300	308	315	323	331	339	347	355	363	371
135	302	310	318	326	333	341	349	358	366	374
136	305	312	320	328	336	344	352	360	369	377
137	307	315	323	330	338	347	355	363	371	380
138	309	317	325	332	341	349	357	366	374	383
139	311	319	327	335	343	352	360	368	377	385
140	314	322	330	338	346	354	362	371	380	388
141	316	324	332	340	348	357	365	374	382	391
142	318	326	334	342	351	359	368	376	385	394
143	321	328	337	345	353	362	370	379	388	397
144	323	331	339	347	356	363	373	382	390	399
145	325	333	341	350	358	367	375	384	393	402
146	327	335	344	352	361	369	378	387	396	405

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198
120	340	348	356	363	371	379	387	395	403	412
121	343	351	358	366	374	382	390	399	407	415
122	346	354	361	369	377	385	394	402	410	419
123	349	357	364	372	381	389	397	405	413	422
124	352	359	367	376	384	392	400	408	417	425
125	354	362	370	379	387	395	403	412	420	429
126	357	365	373	382	390	398	406	415	424	432
127	360	368	376	385	393	401	410	418	427	436
128	363	371	379	388	396	403	413	422	430	439
129	366	374	382	391	399	407	416	425	434	443
130	369	377	385	394	402	411	419	428	437	446
131	371	380	388	397	405	414	423	431	440	450
132	374	383	391	400	408	417	426	435	444	453
133	377	386	394	403	411	420	429	438	448	457
134	380	388	397	406	414	423	432	441	451	460
135	383	391	400	409	418	426	435	445	454	463
136	386	394	403	412	421	430	439	448	457	467
137	389	397	406	415	424	433	442	451	461	470
138	391	400	409	418	427	436	445	454	464	474
139	394	403	412	421	430	439	448	458	468	477
140	397	406	415	424	433	442	452	461	471	480
141	400	409	418	427	436	445	455	464	474	484
142	403	412	421	430	439	449	458	468	477	487
143	406	415	424	433	442	452	461	471	481	491
144	408	417	427	436	445	455	465	474	484	494
145	411	420	430	439	449	458	468	478	488	497
146	414	423	433	442	452	461	471	481	491	501

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	200	202	204	206	208	210	212	214	216	218
120	420	429	437	446	454	463	472	481	490	499
121	424	433	441	449	458	467	476	485	494	503
122	427	436	444	453	462	471	480	489	498	507
123	431	439	448	457	466	475	484	493	502	512
124	434	443	452	461	470	479	488	497	506	516
125	438	446	455	464	473	483	492	501	510	520
126	441	450	459	468	477	486	496	505	515	524
127	445	453	463	472	481	490	500	509	519	528
128	448	457	466	475	485	494	504	513	523	533
129	452	461	470	479	488	498	507	517	527	537
130	455	464	473	483	492	502	511	521	531	541
131	459	468	477	487	496	506	515	525	535	545
132	462	471	481	490	500	510	519	529	539	549
133	466	475	484	494	504	513	523	533	543	553
134	469	478	488	498	508	517	527	537	547	557
135	472	482	492	501	511	521	531	541	551	562
136	476	486	495	505	515	525	535	545	555	566
137	480	489	499	509	519	529	539	549	560	570
138	483	493	503	512	523	533	543	553	564	574
139	487	496	506	516	526	537	547	557	568	578
140	490	500	510	520	530	540	551	561	572	582
141	494	504	513	524	534	544	555	565	576	586
142	497	507	517	527	538	548	559	569	580	591
143	501	511	521	531	541	552	563	573	584	595
144	504	514	524	535	545	556	567	577	588	599
145	508	518	528	538	549	560	570	581	592	603
146	511	521	532	542	553	563	574	585	596	607

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	220	222	224	226	228	230	232	234	236	238
120	509	518	527	536	546	556	565	575	585	595
121	513	522	531	541	551	560	570	580	590	600
122	517	526	536	545	555	565	575	585	595	605
123	521	531	540	550	560	570	580	590	600	610
124	525	535	545	554	564	574	584	594	604	615
125	530	539	549	559	569	579	589	599	609	620
126	534	543	553	563	573	583	594	604	614	625
127	538	548	558	568	578	588	598	609	619	630
128	542	552	562	572	582	593	603	614	624	635
129	547	557	567	577	587	597	608	618	629	639
130	551	561	571	582	591	602	612	623	634	644
131	555	565	575	585	596	607	617	628	639	649
132	559	569	580	590	601	611	622	633	643	654
133	564	574	584	594	605	616	627	637	648	659
134	568	578	589	599	610	621	631	642	653	664
135	572	582	593	603	614	625	636	647	658	669
136	576	586	597	608	619	630	641	652	663	674
137	580	591	602	612	623	634	645	657	668	679
138	585	595	606	617	628	639	650	661	673	684
139	589	600	610	621	632	644	655	666	678	689
140	593	604	615	626	637	648	660	671	682	694
141	597	608	619	630	641	653	664	676	687	699
142	602	612	624	635	646	657	669	681	692	704
143	606	617	628	639	651	662	674	685	697	709
144	610	621	632	644	655	667	678	690	702	714
145	614	625	636	648	660	672	683	695	707	719
146	618	630	641	653	664	676	688	700	712	724

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.										
	240	242	244	246	248	250	252	254	256	258	260
120	605	615	625	636	646	656	667	678	688	699	710
121	619	625	636	646	651	662	672	683	694	705	716
122	615	625	636	646	657	667	678	689	700	711	722
123	620	630	641	652	662	673	684	695	706	717	728
124	625	636	646	657	667	678	689	700	711	722	734
125	630	641	651	660	673	684	695	706	717	728	740
126	635	646	657	667	678	689	700	712	723	734	745
127	640	651	662	673	684	695	706	717	729	740	751
128	645	656	667	678	689	700	711	723	734	746	757
129	650	661	672	684	694	706	717	728	740	752	763
130	655	666	677	689	700	711	722	734	746	757	769
131	660	671	683	694	705	717	728	740	752	763	775
132	665	677	688	699	710	722	734	745	757	769	781
133	670	682	693	705	716	728	739	751	763	775	787
134	676	687	698	710	721	735	745	757	769	781	793
135	681	692	704	715	726	738	750	762	774	786	799
136	686	697	709	720	732	744	756	768	780	792	805
137	691	702	714	726	737	749	761	774	786	799	811
138	696	707	719	731	743	755	767	779	792	804	817
139	701	713	724	735	748	760	773	785	797	810	822
140	706	718	730	742	754	766	778	791	803	816	828
141	711	723	735	747	759	771	784	796	809	821	834
142	716	728	740	752	764	777	789	802	815	827	840
143	721	733	745	757	770	782	795	807	820	833	846
144	726	738	750	763	775	788	800	813	826	839	852
145	731	743	756	768	780	793	806	819	832	845	858
146	736	748	761	773	786	799	811	824	838	851	864

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158
147	252	259	267	274	282	289	297	305	313	321
148	254	261	269	276	284	291	299	307	315	323
149	256	263	270	278	286	293	301	309	317	326
150	257	265	272	280	288	295	303	311	319	328
151	259	267	274	282	289	297	305	313	322	330
152	261	268	276	284	291	299	307	316	324	332
153	262	270	278	286	293	301	309	318	326	335
154	264	272	280	287	295	303	311	320	328	337
155	266	274	281	289	297	305	313	322	330	339
156	268	276	283	291	299	307	316	324	332	341
157	269	277	285	293	301	309	318	326	334	343
158	271	279	287	295	303	311	320	328	337	345
159	273	281	289	297	305	313	322	330	339	348
160	275	283	291	299	307	315	324	332	341	350
161	276	285	293	301	309	317	326	334	343	352
162	278	286	294	303	311	319	328	337	345	354
163	280	288	296	305	313	321	330	339	347	356
164	282	290	298	306	315	323	332	341	350	359
165	283	292	300	308	317	325	334	343	352	361
166	285	294	302	310	319	327	336	345	354	363
167	287	295	304	312	321	329	338	347	356	365
168	289	297	306	314	323	331	340	349	358	367
169	290	299	307	316	325	333	342	351	360	370
170	292	301	309	318	327	335	344	353	362	372
171	294	303	311	320	328	337	346	355	365	374
172	296	304	313	322	330	339	348	358	367	376
173	297	306	315	324	332	341	350	360	369	379

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	160	162	164	166	168	170	172	174	176	178
147	329	338	346	354	363	372	380	389	399	408
148	332	340	348	357	366	374	383	392	401	411
149	334	342	351	359	368	377	386	395	404	413
150	336	345	353	362	370	479	388	397	407	416
151	339	347	355	364	373	382	391	400	410	419
152	341	349	358	366	375	385	393	403	412	422
153	343	351	360	369	378	387	396	405	415	424
154	345	354	362	371	380	390	399	408	418	427
155	347	356	365	374	383	392	401	411	420	430
156	350	358	367	376	385	395	404	413	423	432
157	352	361	370	379	388	397	406	416	426	435
158	354	363	372	381	390	400	409	419	428	438
159	357	365	374	383	393	402	412	421	431	441
160	359	368	377	386	395	405	414	424	434	444
161	361	370	379	388	398	407	417	427	436	447
162	363	372	381	391	400	410	419	429	439	449
163	365	375	384	393	403	412	422	432	442	452
164	368	377	386	396	405	415	425	435	445	455
165	370	379	388	398	407	417	427	437	447	457
166	372	381	391	40	410	420	430	440	450	460
167	374	384	393	403	412	422	432	442	453	463
168	377	386	395	405	415	425	435	445	455	466
169	379	389	398	408	417	428	438	448	458	469
170	381	391	400	410	420	430	440	450	461	471
171	383	393	402	412	422	433	443	453	464	474
172	386	395	405	415	425	435	445	456	466	477
173	388	397	407	417	427	437	448	458	469	480

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	180	182	184	186	188	190	192	194	196	198
147	417	426	435	445	455	465	474	484	494	504
148	420	429	438	448	458	468	477	487	498	508
149	423	432	441	451	461	471	481	491	501	511
150	425	435	444	454	464	474	484	494	504	515
151	428	438	447	457	467	477	487	497	508	518
152	431	441	450	460	470	480	490	501	511	522
153	434	444	453	463	473	483	494	504	514	525
154	437	446	456	466	476	487	497	507	518	528
155	440	449	459	469	480	490	500	510	521	531
156	442	452	462	472	483	493	503	514	524	535
157	445	455	465	475	486	496	507	517	528	539
158	448	458	468	478	489	499	510	520	531	542
159	451	461	471	481	492	502	513	524	534	545
160	454	464	474	484	495	506	516	527	538	549
161	457	467	477	487	498	509	519	530	541	552
162	459	470	480	490	501	512	523	534	545	556
163	462	473	483	493	504	515	526	537	548	559
164	465	475	486	496	507	518	529	540	551	563
165	468	478	489	499	510	521	532	544	555	566
166	471	481	492	503	514	525	536	547	558	570
167	474	484	495	506	517	528	539	550	562	573
168	476	487	498	509	520	531	542	553	565	576
169	479	490	501	512	523	534	545	557	568	580
170	482	493	504	515	526	537	549	560	572	583
171	485	496	507	518	529	540	552	563	575	587
172	488	499	510	521	532	543	555	567	578	590
173	491	502	513	524	535	547	558	570	582	594

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorste gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	200	202	204	206	208	210	212	214	216	218
147	515	525	535	546	557	567	578	589	600	611
148	518	529	539	550	560	571	582	593	604	616
149	522	532	543	553	564	575	586	597	608	620
150	525	536	546	557	568	579	590	601	613	624
151	529	539	550	561	572	583	594	605	617	628
152	532	543	554	565	576	587	598	609	621	632
153	536	546	557	568	579	591	602	613	625	636
154	539	550	561	572	583	594	606	617	629	641
155	543	554	565	576	587	598	610	621	633	645
156	546	557	568	579	591	602	614	625	637	649
157	550	561	572	583	594	606	618	629	641	654
158	553	564	575	587	598	610	622	633	645	657
159	557	568	579	591	602	614	625	637	649	661
160	560	571	583	594	606	618	629	641	653	666
161	564	575	586	598	610	621	633	645	657	670
162	567	579	590	602	613	625	637	649	662	674
163	571	582	594	605	617	629	641	653	666	678
164	574	586	597	609	621	633	645	657	670	682
165	578	589	601	613	625	637	649	661	674	686
166	581	593	605	616	628	641	653	665	678	691
167	585	596	608	620	632	645	657	669	682	695
168	588	600	612	624	636	648	661	673	686	699
169	592	603	615	628	640	652	665	677	690	703
170	595	607	619	631	644	656	669	681	694	
171	599	611	623	635	647	660	673	685	698	711
172	602	614	626	639	651	664	677	689	702	715
173	606	618	630	642	655	668	681	693	707	720

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorste gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.											
	220	222	224	226	228	230	232	234	236	238	240	
147	623	634	646	657	669	681	692	705	717	729	741	
148	627	638	650	662	673	685	697	709	721	734	746	
149	631	643	654	666	678	690	702	714	726	739	751	
150	635	647	659	671	682	694	707	719	731	744	756	
151	640	651	663	675	687	699	711	724	736	749	761	
152	644	656	668	680	692	704	716	728	741	754	766	
153	648	660	672	684	696	708	721	733	746	758	771	
154	652	664	676	688	701	713	725	738	751	763	776	
155	657	669	681	693	705	718	730	743	756	768	781	
156	661	673	685	697	710	722	735	748	760	773	786	
157	665	677	690	702	714	727	739	752	765	778	791	
158	669	683	694	706	719	732	744	757	770	783	797	
159	674	686	698	711	723	736	749	762	775	788	802	
160	678	690	703	715	728	741	754	767	780	793	807	
161	682	695	707	720	732	745	758	772	785	798	812	
162	686	699	712	724	737	750	763	776	790	803	817	
163	690	703	716	729	742	755	768	781	795	808	822	
164	695	707	720	733	746	759	773	786	800	813	827	
165	699	712	725	738	751	764	777	791	805	818	832	
166	703	716	729	742	755	768	782	796	809	823	837	
167	707	720	733	747	760	773	787	800	814	828	842	
168	712	725	738	751	764	778	791	805	819	833	847	
169	716	729	742	756	769	782	796	810	824	838	852	
170	720	733	747	760	773	787	801	815	829	843	857	
171	724	738	751	764	778	792	806	819	834	848	862	
172	729	742	755	769	783	796	811	824	839	853	867	
173	733	746	760	773	787	801	816	829	844	858	872	

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.									
	242	244	246	248	250	252	254	256	258	260
147	754	766	779	791	804	817	830	843	856	870
148	759	771	784	797	810	823	836	849	862	876
149	764	776	789	802	815	828	841	855	868	882
150	769	782	795	807	821	834	847	861	874	888
151	774	787	800	813	826	839	853	866	880	893
152	779	792	805	818	831	845	858	872	886	899
153	784	797	810	824	837	850	864	878	891	905
154	789	803	816	829	842	856	870	883	897	911
155	794	808	821	834	848	861	875	889	903	917
156	800	813	826	840	853	867	881	895	909	923
157	805	818	832	845	859	873	887	901	915	929
158	810	823	837	850	864	878	892	906	920	935
159	815	829	842	856	870	884	898	912	926	941
160	820	834	848	861	875	889	903	918	932	947
161	825	839	853	867	881	895	909	923	938	953
162	830	844	858	872	886	900	915	929	944	959
163	835	849	863	877	892	906	920	935	950	964
164	841	855	869	883	897	912	926	941	955	970
165	846	860	874	888	903	917	932	946	961	976
166	851	865	879	893	908	923	937	952	967	982
167	856	870	885	899	914	928	943	958	973	988
168	861	875	890	904	919	934	948	964	979	994
169	866	881	896	910	924	939	954	969	985	1000
170	871	886	901	915	930	945	960	975	990	1006
171	876	891	906	920	935	950	965	981	996	1012
172	882	896	911	926	941	956	971	987	1002	1018
173	887	902	916	931	946	961	977	993	1008	1024

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.										
	140	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160
174	299	308	317	325	334	343	352	362	371	381	390
175	301	310	318	327	336	345	354	364	373	383	392
176	303	312	320	329	338	347	357	366	375	385	395
177	304	313	322	331	340	349	359	368	377	387	397
178	306	315	324	333	342	351	361	370	380	390	399
179	308	317	326	335	344	353	363	372	382	392	401
180	310	319	328	337	346	355	365	374	384	394	404
181	311	321	330	339	348	357	367	376	386	396	406
182	313	322	331	341	350	359	369	379	388	398	408
183	315	324	333	343	352	361	371	381	390	400	410
184	317	326	335	344	354	363	373	383	393	403	413
185	319	328	337	346	356	365	375	385	395	405	415
186	320	330	339	348	358	367	377	387	397	407	417
187	322	331	341	350	360	369	379	389	399	409	419
188	324	333	343	352	362	371	381	391	401	411	422
189	325	335	344	354	364	373	383	393	403	414	424
190	327	337	346	356	365	375	385	395	405	416	426
191	329	339	348	358	367	377	387	397	403	418	428
192	331	340	350	360	369	379	389	400	410	420	431
193	332	342	352	362	371	381	391	402	412	422	433
194	334	344	354	363	373	383	393	404	414	425	435
195	336	346	355	365	375	385	395	406	416	427	437
196	338	348	357	367	377	387	398	408	418	429	440
197	339	349	359	369	379	389	400	410	420	431	442
198	341	351	361	371	381	391	402	412	423	433	444
199	343	353	363	373	383	393	404	414	425	436	446
200	345	355	365	375	385	395	406	416	427	438	448

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.											
	162	164	166	168	170	172	174	176	178	180	182	
174	400	410	420	430	440	451	461	472	482	493	504	
175	402	412	423	433	443	453	464	474	485	496	507	
176	404	414	425	435	445	456	466	477	488	499	510	
177	407	417	427	438	448	458	469	480	491	502	513	
178	409	419	429	440	450	461	472	483	494	505	516	
179	411	421	432	442	453	463	474	485	496	508	519	
180	414	424	434	445	455	466	477	488	499	510	522	
181	416	426	437	447	458	469	480	491	502	513	525	
182	418	428	439	450	460	471	482	493	505	516	528	
183	420	431	441	452	463	474	485	496	507	519	531	
184	423	433	444	455	466	476	488	499	510	522	533	
185	425	435	446	457	468	479	490	501	513	525	536	
186	427	438	449	459	471	482	493	504	516	527	539	
187	430	440	451	462	473	484	495	507	519	530	542	
188	432	442	453	464	476	487	498	510	521	533	545	
189	434	445	456	467	478	489	501	512	524	536	548	
190	437	447	458	469	481	492	503	515	527	539	551	
191	439	449	461	472	483	495	506	518	530	542	554	
192	441	452	463	474	486	497	509	520	532	545	557	
193	443	454	465	477	488	500	511	523	535	547	560	
194	446	457	468	479	491	502	514	526	538	550	562	
195	448	459	470	482	493	505	517	529	541	553	565	
196	450	461	473	484	496	508	519	531	543	556	568	
197	453	464	475	487	498	510	522	534	546	559	571	
198	455	466	478	489	501	513	525	537	549	562	574	
199	457	468	480	492	503	515	527	539	552	564	577	
200	460	471	482	494	506	518	530	542	555	567	580	

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorste gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.										
	184	186	188	190	192	194	196	198	200	202	204
174	516	527	538	550	561	573	585	597	609	621	634
175	518	530	541	553	565	576	588	601	613	625	637
176	521	533	545	556	568	580	592	604	616	629	641
177	524	536	548	559	571	583	595	608	620	633	645
178	527	539	551	562	574	586	598	611	623	636	648
179	530	542	554	566	578	590	602	614	627	640	652
180	533	545	557	569	581	593	605	618	630	643	656
181	536	548	560	572	584	596	608	621	634	646	659
182	539	551	563	575	587	599	612	624	637	650	663
183	542	554	566	578	590	603	615	628	641	654	667
184	545	557	569	581	594	606	619	631	644	657	670
185	548	560	572	585	597	609	622	635	648	661	674
186	551	563	575	588	600	613	625	638	651	664	678
187	554	566	578	591	603	616	629	641	655	668	681
188	557	569	581	594	607	619	632	645	658	671	685
189	560	572	585	597	610	623	635	648	662	675	688
190	563	575	588	600	613	626	639	652	665	679	692
191	566	578	591	603	616	629	642	655	669	682	696
192	569	581	594	607	620	632	645	659	672	686	699
193	572	584	597	610	623	636	649	662	676	689	703
194	575	587	600	613	626	639	652	666	679	693	707
195	578	590	603	616	629	642	655	669	683	696	710
196	581	594	606	619	632	646	659	672	686	700	714
197	584	597	609	622	636	649	662	676	690	704	718
198	587	600	613	626	639	652	666	679	693	707	721
199	590	603	616	629	642	655	669	683	697	711	725
200	593	606	619	632	645	659	673	686	700	714	729

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.										
	206	208	210	212	214	216	218	220	222	224	226
174	646	659	672	685	698	711	724	737	751	764	778
175	650	663	676	689	702	715	728	742	755	768	783
176	654	666	679	692	705	719	732	746	759	773	787
177	657	670	683	696	709	723	736	750	763	778	792
178	661	674	687	700	713	727	740	754	768	782	796
179	665	678	691	704	717	731	745	759	772	786	801
180	669	682	695	708	721	735	749	763	776	790	805
181	672	685	699	712	725	739	753	767	781	795	809
182	676	689	702	716	729	743	757	771	785	799	813
183	680	693	706	720	733	747	761	775	789	804	818
184	683	697	710	724	737	751	765	780	794	808	822
185	687	701	714	728	741	756	770	784	798	812	827
186	691	704	718	732	745	760	774	788	802	817	831
187	695	708	722	736	749	764	778	792	807	821	836
188	698	712	726	740	754	768	782	797	811	826	840
189	702	716	730	744	758	772	786	801	815	830	845
190	706	720	734	747	761	776	790	805	820	834	849
191	709	723	737	751	765	780	794	809	824	839	854
192	713	727	741	755	769	784	799	813	828	843	858
193	717	731	745	759	773	788	803	818	833	848	863
194	721	735	749	763	778	792	807	822	837	852	867
195	724	739	753	767	782	796	811	826	841	856	872
196	728	742	757	771	786	801	815	830	846	861	876
197	732	746	760	775	790	805	819	835	850	865	881
198	735	750	764	779	794	809	824	839	854	870	885
199	739	754	768	783	798	813	828	843	858	874	890
200	743	757	772	787	802	817	832	847	862	878	894

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.								
	228	230	232	234	236	238	240	242	244
174	792	806	821	834	848	863	877	892	907
175	797	811	825	839	853	868	882	897	912
176	801	815	830	843	858	873	887	902	917
177	806	819	834	848	863	878	892	907	922
178	810	824	839	853	868	883	897	912	928
179	814	829	844	858	873	888	902	917	933
180	819	833	849	863	878	893	907	923	938
181	824	838	853	867	882	897	912	928	943
182	828	843	858	872	887	902	918	933	948
183	833	847	863	877	892	907	923	938	954
184	837	852	868	882	897	912	928	943	959
185	842	856	872	887	902	917	933	948	964
186	846	861	877	891	907	922	938	953	969
187	851	866	882	896	912	927	943	958	974
188	855	870	887	901	916	932	948	964	980
189	860	875	891	906	921	937	953	969	985
190	864	880	895	911	926	942	958	974	990
191	869	884	900	915	931	947	963	979	995
192	874	889	905	920	936	952	968	984	1000
193	878	894	909	925	941	957	973	989	1006
194	883	898	914	930	946	962	978	994	1011
195	887	903	919	935	951	967	983	1000	1016
196	892	908	923	939	956	972	988	1005	1021
197	896	912	928	944	961	977	993	1010	1027
198	901	917	933	949	965	982	998	1015	1032
199	905	921	937	954	970	987	1003	1020	1037
200	910	926	942	959	975	992	1008	1025	1042

BRUTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN NEDERL. PONDEN.

Lengte in Ned. duimen van het voorstede gedeelte van den schouder tot achter de dij.	Omtrek, genomen achter de voorpooten.							
	246	248	250	252	254	256	258	260
174	922	937	952	967	982	998	1014	1030
175	927	942	957	973	988	1004	1020	1035
176	932	947	963	978	994	1010	1025	1041
177	938	953	969	984	999	1015	1031	1047
178	943	958	974	989	1005	1021	1037	1053
179	948	964	979	995	1011	1027	1043	1059
180	953	969	985	1001	1016	1032	1049	1065
181	959	974	991	1007	1022	1038	1054	1071
182	964	980	996	1012	1028	1044	1060	1077
183	969	985	1001	1017	1033	1050	1066	1083
184	975	990	1007	1023	1039	1055	1072	1089
185	980	996	1012	1029	1045	1061	1078	1095
186	985	1001	1017	1034	1050	1067	1084	1101
187	991	1007	1023	1039	1056	1073	1089	1106
188	996	1012	1028	1045	1062	1078	1095	1112
189	1001	1017	1034	1051	1067	1084	1101	1118
190	1006	1023	1039	1056	1073	1090	1107	1124
191	1012	1028	1045	1062	1078	1096	1113	1130
192	1017	1033	1050	1067	1084	1101	1119	1136
193	1022	1039	1056	1073	1090	1107	1124	1142
194	1028	1044	1061	1078	1095	1113	1130	1148
195	1033	1050	1067	1084	1101	1119	1136	1154
196	1038	1055	1072	1089	1107	1124	1142	1160
197	1044	1061	1078	1095	1112	1130	1148	1166
198	1049	1066	1083	1101	1118	1136	1154	1172
199	1054	1071	1089	1106	1124	1142	1159	1177
200	1059	1077	1094	1112	1129	1147	1165	1183

TABEL No. 2,

AANWIJZENDE HET GEWICHT VAN HET

RUND- OF HOORNVEE,

GESLACHT, VET EN VLEESCH SCHOON AAN DEN HAAK,

volgens het bruto gewicht,

BEREKEND NAAR DEN AANGENOMEN TAX VAN QUALIFICATIE.

N O T A.

Men zij indachtig, dat het netto gewicht in halve Nederlandsche of zoogenaamde oude ponden in deze tabel is uitgedrukt; — dat de eerste kolom is: het volgens OMTREK EN LENGTE IN TABEL N°. 1 gevondene bruto gewicht, hetwelk hier eveneens in Nederlandsche ponden is gesteld.

Dat de volgende kolommen bevatten het netto gewicht of HET SCHOON AAN DEN HAAK van het beest, naar den verschillenden maatstaf of tax, waarin het omtrent de kennis van weiding of voeding, of wel, door uiterlijke hoedanigheid en vettekens, moet worden gequalificeerd. Bijv.:

Men heeft gemeten een os of eene koe, en vindt voor den omtrek en lengte in tabel N°. 1, 560 Ned. ponden. Deze ponden in de eerste kolom van tabel N°. 2 opgezocht en met den vinger op die lijn voortschuivende tot in die kolom, waarboven de tax staat waarin men het dier naar omschrijving heeft gequalificeerd, bij voorbeeld $\frac{66}{100}$, dan zal men vinden 739 oude of halve Ned. ponden.

Om de keus, omtrent den te nemen tax van het weidevee in het najaar te vergemakkelijken tusschen $\frac{64}{100}$ en $\frac{66}{100}$, is er eene kolom van $\frac{65}{100}$ bijgevoegd.

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	1,								
206	231	239	247	255	264	268	272	280	288
208	233	241	250	258	266	270	274	283	291
210	235	244	252	260	269	273	277	286	294
212	237	246	254	263	271	276	280	288	297
214	240	248	257	265	274	278	282	291	300
216	242	250	259	268	276	281	285	294	302
218	244	253	262	270	279	283	288	296	305
220	246	255	265	273	282	286	290	299	308
222	249	258	266	275	284	289	293	302	311
224	251	260	269	278	287	292	295	305	314
226	253	262	271	280	289	294	298	307	316
228	255	264	274	282	292	296	301	310	319
230	258	267	276	285	294	299	303	313	322
232	260	269	278	287	297	302	306	316	324
234	262	271	281	290	300	304	309	318	327
236	264	274	283	292	302	307	311	321	330
238	266	276	286	295	305	309	314	324	333
240	269	278	288	297	307	312	316	326	336
242	271	281	290	300	310	315	319	329	338
244	273	283	293	302	312	317	322	332	341
246	276	285	295	305	315	320	324	334	344
248	278	288	298	307	317	322	327	337	346
250	280	290	300	310	320	325	330	340	349
252	282	292	302	312	323	328	332	343	352
254	284	295	305	315	325	330	335	345	355
256	287	297	307	317	328	333	338	348	358
258	289	299	310	320	330	335	340	351	360
260	291	302	312	322	333	338	343	354	363
262	293	304	314	325	335	341	345	356	366
264	296	306	317	327	338	343	348	359	369
266	298	308	319	330	340	346	351	362	372
268	300	311	322	332	343	348	353	364	374
270	302	313	324	335	346	351	356	367	377

¹⁾ De breuken van 0.25 en meer worden voor een geheel genomen en daar beneden verwaarloosd.

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
272	305	316	326	337	348	354	359	370	381
274	307	318	329	340	351	356	362	373	384
276	309	320	331	342	353	359	364	375	386
278	311	322	334	345	356	361	367	378	389
280	314	325	336	347	358	364	370	381	392
282	316	327	338	350	361	367	372	384	395
284	318	329	341	352	364	369	375	386	398
286	320	332	343	355	366	372	378	389	400
288	323	334	346	357	369	374	380	392	403
290	325	336	348	360	371	377	383	394	406
292	327	339	350	362	374	380	385	397	409
294	329	341	353	365	376	382	388	400	412
296	332	343	355	367	379	385	391	403	414
298	334	345	358	370	381	387	393	405	417
300	336	348	360	372	384	390	396	408	420
302	338	350	362	374	387	393	399	411	423
304	340	353	365	377	389	395	401	413	426
306	343	355	367	379	392	398	404	416	428
308	345	357	370	382	394	400	407	419	431
310	347	360	372	384	397	403	409	422	434
312	348	362	374	387	399	406	412	424	437
314	352	364	376	389	402	408	414	427	440
316	354	367	379	392	404	411	417	430	442
318	356	369	382	394	407	413	420	432	445
320	358	371	384	397	410	416	422	435	448
322	361	374	386	399	412	419	425	438	451
324	363	376	389	402	415	421	428	441	454
326	365	378	391	404	417	424	430	443	456
328	367	380	394	407	420	426	433	446	459
330	370	383	396	409	422	429	436	449	462
332	372	385	398	412	425	432	438	452	465
334	374	387	401	414	428	434	441	454	468
336	376	390	403	417	430	437	444	457	470
338	379	392	406	419	433	439	446	460	473
340	381	394	408	422	435	442	449	462	476

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
342	383	397	410	424	438	445	451	465	479
344	385	399	413	427	440	447	454	468	482
346	388	401	415	429	443	450	457	471	484
348	390	404	418	431	445	452	459	473	487
350	392	406	420	434	448	455	462	476	490
352	394	408	422	436	451	458	465	479	493
354	396	411	425	439	453	460	467	481	496
356	399	413	427	441	456	463	470	484	498
358	401	415	430	444	458	465	473	487	501
360	403	418	432	446	461	468	475	490	504
362	405	420	434	449	463	471	478	492	507
364	408	422	437	451	466	473	480	495	510
366	410	425	439	454	468	476	483	498	512
368	412	427	442	456	471	478	486	500	515
370	414	429	444	459	474	481	488	503	518
372	417	432	446	461	476	484	491	506	521
374	419	434	449	464	479	486	494	509	524
376	421	436	451	466	481	489	496	511	526
378	423	438	454	469	484	491	499	514	529
380	426	441	456	471	486	494	502	517	532
382	428	443	458	473	489	497	504	520	535
384	430	445	461	476	492	499	507	522	538
386	432	448	463	478	494	502	510	525	540
388	435	450	466	481	497	504	512	528	543
390	437	452	468	483	499	507	515	530	546
392	439	455	470	486	502	510	517	533	549
394	441	457	473	488	504	512	520	536	552
396	444	459	475	491	507	515	523	539	554
398	446	462	478	493	509	517	525	541	557
400	448	464	480	496	512	520	528	544	560
402	450	466	482	498	515	523	530	547	563
404	452	469	485	501	517	525	533	549	566
406	455	471	487	503	520	528	536	552	568
408	457	473	490	506	522	530	539	555	571
410	459	476	492	508	525	533	541	558	574

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
412	461	478	494	511	527	536	544	560	577
414	464	480	497	513	530	538	546	563	580
416	466	483	499	516	532	541	549	566	582
418	468	485	502	518	535	543	552	568	585
420	470	487	504	521	538	546	554	571	588
422	473	490	506	523	540	549	557	574	591
424	475	492	509	526	543	551	560	577	594
426	477	494	511	528	545	554	562	579	596
428	479	496	514	531	548	556	565	582	599
430	482	499	516	533	550	559	568	585	602
432	484	501	518	536	553	562	570	588	605
434	486	503	521	538	556	564	573	590	608
436	488	506	523	541	558	567	576	593	610
438	491	508	526	543	561	569	578	596	613
440	493	510	528	546	563	572	581	598	616
442	495	513	530	548	566	575	583	601	619
444	497	515	533	551	568	577	586	604	622
446	500	517	535	553	571	580	589	607	624
448	502	520	538	556	573	582	591	609	627
450	504	522	540	558	576	585	594	612	630
452	506	524	542	560	579	588	597	615	633
454	508	527	545	563	581	590	599	617	636
456	511	529	547	565	584	593	602	620	638
458	513	531	550	568	586	595	605	623	641
460	515	534	552	570	589	599	607	626	644
462	517	536	554	573	591	601	610	628	647
464	520	538	557	575	594	603	612	631	650
466	522	541	559	578	596	606	615	634	652
468	524	543	562	580	599	608	618	636	655
470	526	545	564	583	602	611	620	639	658
472	529	548	566	585	604	614	623	642	661
474	531	550	569	588	607	616	626	645	664
476	533	552	571	590	609	619	628	647	666
478	535	554	574	593	612	621	631	650	669
480	538	557	576	595	614	624	634	653	672

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
482	540	559	578	598	617	627	636	656	675
484	542	561	581	600	620	629	639	658	678
486	544	564	583	603	622	632	642	661	680
488	547	566	586	605	625	634	644	664	683
490	549	568	588	608	627	637	646	666	686
492	551	570	590	610	630	640	649	669	689
494	553	572	593	613	632	642	652	672	692
496	555	575	595	615	635	645	655	675	694
498	558	578	598	618	637	647	657	677	697
500	560	580	600	620	640	650	660	680	700
502	562	582	602	622	643	653	663	683	703
504	564	585	605	625	645	655	665	685	706
506	567	587	607	627	648	658	668	688	708
508	569	589	610	630	650	660	671	691	711
510	571	592	612	632	653	663	673	694	714
512	573	594	614	635	655	666	676	696	717
514	576	596	617	637	658	668	678	699	720
516	578	599	619	640	660	671	681	702	722
518	580	601	622	642	663	673	684	704	725
520	582	603	624	645	666	676	686	707	728
522	585	606	626	647	668	679	689	710	731
524	587	608	629	650	671	681	692	713	734
526	589	610	631	652	673	684	694	715	736
528	591	612	634	655	676	686	697	718	739
530	594	615	636	657	678	689	700	721	742
532	596	617	638	660	681	692	702	724	745
534	598	619	641	662	684	694	705	726	748
536	600	622	643	665	686	697	708	729	750
538	603	624	646	667	689	699	710	732	753
540	605	626	648	670	691	702	713	734	756
542	607	629	650	672	694	705	715	737	759
544	609	631	653	675	696	707	718	740	762
546	612	633	655	677	699	710	721	743	764
548	614	636	658	680	701	712	723	745	767
550	616	638	660	682	704	715	726	748	770

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
552	618	640	662	684	707	718	729	751	773
554	620	643	665	687	709	720	731	753	776
556	623	645	667	689	712	724	734	756	778
558	625	647	670	692	714	725	737	759	781
560	627	650	672	694	717	728	739	762	784
562	629	652	674	697	719	731	742	764	787
564	632	654	677	699	722	733	744	767	790
566	634	657	679	702	724	736	747	770	792
568	636	659	682	704	727	738	750	772	795
570	638	661	684	707	730	741	752	775	798
572	641	664	686	709	732	744	755	778	801
574	643	666	689	712	735	746	758	781	804
576	645	668	691	714	737	749	760	783	806
578	647	670	694	717	740	751	763	786	809
580	650	673	696	719	742	754	766	789	812
582	652	675	698	722	745	757	768	792	815
584	654	677	701	724	748	759	771	794	818
586	656	680	703	727	750	762	774	797	820
588	659	682	706	729	753	764	776	800	823
590	661	684	708	732	755	767	779	802	826
592	663	687	710	734	758	770	781	805	829
594	665	689	713	737	760	772	784	808	832
596	668	691	715	739	763	775	787	811	834
598	670	694	718	742	765	777	789	813	837
600	672	696	720	744	768	780	792	816	840
602	674	698	722	746	771	783	795	819	843
604	676	701	725	749	773	785	797	821	846
606	679	703	727	751	776	788	800	824	848
608	681	705	730	754	778	790	803	827	851
610	683	708	732	756	781	793	805	830	854
612	685	710	734	759	783	796	808	832	857
614	688	712	737	761	786	798	810	835	860
616	690	715	739	764	788	801	813	838	862
618	692	717	742	766	791	803	816	840	865
620	694	719	744	769	794	806	818	843	868

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
622	697	722	746	771	796	809	821	846	871
624	699	724	749	774	799	811	824	849	874
626	701	726	751	776	801	814	826	851	876
628	703	728	754	779	804	816	829	854	879
630	706	731	756	781	806	819	832	857	882
632	708	733	758	784	809	822	834	860	885
634	710	735	761	786	812	824	837	862	888
636	712	738	763	789	814	827	840	865	890
638	715	740	766	791	817	829	842	868	893
640	717	742	768	794	819	832	845	870	896
642	719	745	770	796	822	835	847	873	899
644	721	747	773	799	824	837	850	876	902
646	724	749	775	801	827	840	853	879	904
648	726	752	778	804	829	842	855	881	907
650	728	754	780	806	832	845	858	884	910
652	730	756	782	808	835	848	861	887	913
654	732	759	785	811	837	850	863	889	916
656	735	761	787	813	840	853	866	892	918
658	737	763	790	816	842	855	869	895	921
660	739	766	792	818	845	858	871	898	924
662	741	768	794	821	847	860	874	900	927
664	744	770	797	823	850	863	876	903	930
666	746	773	799	826	852	866	879	906	932
668	748	775	802	828	855	868	882	908	935
670	750	777	804	831	858	871	884	911	938
672	753	780	806	833	860	874	887	914	941
674	755	782	809	836	863	876	890	917	944
676	757	784	811	838	865	879	892	919	946
678	759	786	814	841	868	881	895	922	949
680	762	789	816	843	870	884	898	925	952
682	764	791	818	846	873	887	900	928	955
684	766	793	821	848	876	889	903	930	958
686	768	796	823	851	878	892	906	933	960
688	771	798	826	853	881	894	908	936	963
690	773	800	828	856	883	897	911	938	966

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
692	775	803	830	858	886	900	913	941	969
694	777	805	833	861	888	902	916	944	972
696	780	807	835	863	891	905	919	947	974
698	782	810	838	866	893	907	921	949	977
700	784	812	840	868	896	910	924	951	980
702	786	814	842	870	899	913	927	955	983
704	788	817	845	873	901	915	929	957	986
706	791	819	847	875	904	918	932	960	988
708	793	821	850	878	906	920	935	963	991
710	795	824	852	880	909	923	937	966	994
712	797	826	854	883	911	926	940	968	997
714	800	828	857	885	914	928	942	971	1000
716	802	831	859	888	916	931	945	974	1002
718	804	833	862	890	919	933	948	976	1005
720	806	835	864	893	922	936	950	979	1008
722	809	838	866	895	924	939	953	982	1011
724	811	840	869	898	927	941	956	985	1014
726	813	842	871	900	929	944	958	987	1016
728	815	844	874	903	932	946	961	990	1019
730	818	847	876	905	934	949	964	993	1022
732	820	849	878	908	937	952	963	996	1025
734	822	851	881	910	940	954	969	998	1028
736	824	854	883	913	942	957	972	1001	1030
738	827	856	886	915	945	959	974	1004	1033
740	829	858	888	918	947	962	977	1006	1036
742	831	861	890	920	950	965	979	1009	1039
744	833	863	893	923	952	967	982	1012	1042
746	836	865	895	925	955	970	985	1015	1044
748	838	868	898	928	957	972	987	1017	1047
750	840	870	900	930	960	975	990	1020	1050
752	842	872	902	932	963	978	993	1023	1053
754	844	875	905	935	965	980	995	1025	1056
756	847	877	907	937	968	983	998	1028	1058
758	849	879	910	940	970	985	1001	1031	1061
760	851	882	912	942	973	988	1003	1034	1064

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.								
	56	58	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100	100	100
762	853	884	914	945	975	991	1006	1036	1067
764	856	886	917	947	978	993	1008	1039	1070
766	858	889	919	950	980	995	1011	1042	1072
768	860	891	922	952	983	998	1014	1044	1075
770	862	893	924	955	986	1001	1016	1047	1078
772	865	896	926	957	988	1004	1019	1050	1081
774	867	898	929	960	991	1006	1022	1053	1084
776	869	900	931	962	993	1009	1024	1055	1086
778	871	902	934	965	996	1011	1027	1058	1089
780	874	905	936	967	998	1014	1030	1061	1092
782	876	907	938	970	1001	1017	1033	1064	1095
784	878	909	941	972	1004	1019	1035	1066	1098
786	880	912	943	975	1006	1022	1038	1069	1100
788	883	914	946	977	1009	1024	1040	1072	1103
790	885	916	948	980	1011	1027	1043	1074	1106
792	887	919	950	982	1014	1030	1045	1077	1109
794	889	921	953	985	1016	1032	1048	1080	1112
796	892	923	955	987	1019	1035	1051	1083	1114
798	894	926	958	990	1021	1037	1053	1085	1117
800	896	928	960	992	1024	1040	1056	1088	1120
802	898	930	962	994	1027	1043	1059	1091	1123
804	900	933	965	997	1029	1045	1061	1093	1126
806	903	935	967	999	1032	1048	1064	1096	1128
808	905	937	970	1002	1034	1050	1067	1099	1131
810	907	940	972	1004	1037	1053	1069	1102	1134
812	909	942	974	1007	1039	1056	1072	1104	1137
814	912	944	977	1009	1042	1058	1074	1107	1140
816	914	947	979	1012	1044	1061	1077	1110	1142
818	916	949	982	1014	1047	1063	1080	1112	1145
820	918	951	984	1017	1050	1066	1082	1115	1148
822	921	954	986	1019	1052	1069	1085	1118	1151
824	923	956	989	1022	1055	1071	1088	1121	1154
826	925	958	991	1024	1057	1074	1090	1123	1156
828	927	960	994	1027	1060	1076	1093	1126	1159
830	930	963	996	1029	1062	1079	1096	1129	1162

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.						
	60	62	64	65	66	68	70
	100	100	100	100	100	100	100
832	998	1032	1065	1082	1098	1132	1165
834	1001	1034	1068	1084	1101	1134	1168
836	1004	1037	1070	1087	1104	1137	1170
838	1006	1039	1073	1089	1106	1140	1173
840	1008	1042	1075	1092	1109	1142	1176
842	1010	1044	1078	1095	1111	1145	1179
844	1013	1047	1080	1097	1114	1148	1182
846	1015	1049	1083	1100	1117	1151	1184
848	1018	1052	1085	1102	1119	1153	1187
850	1020	1054	1088	1105	1122	1156	1190 1224
852	1022	1056	1091	1108	1125	1159	1193 1227
854	1025	1059	1093	1110	1127	1161	1196 1230
856	1027	1061	1096	1113	1130	1164	1198 1233
858	1029	1064	1098	1115	1133	1167	1201 1236
860	1032	1066	1101	1118	1135	1170	1204 1238
862	1034	1069	1103	1121	1138	1172	1207 1241
864	1037	1071	1106	1123	1140	1175	1210 1244
866	1039	1074	1108	1126	1143	1178	1212 1247
868	1042	1076	1111	1128	1146	1180	1215 1250
870	1044	1079	1114	1131	1148	1183	1218 1253
872	1046	1081	1116	1134	1151	1186	1221 1256
874	1049	1084	1119	1136	1154	1189	1224 1259
876	1051	1086	1121	1139	1156	1191	1226 1261
878	1054	1089	1124	1141	1159	1194	1229 1264
880	1056	1091	1126	1144	1162	1197	1232 1267
882	1058	1094	1129	1147	1164	1200	1235 1270
884	1061	1096	1132	1149	1167	1202	1238 1273
886	1063	1099	1134	1152	1170	1205	1240 1276
888	1066	1101	1137	1154	1172	1208	1243 1279
890	1068	1104	1139	1157	1175	1210	1246 1282
892	1070	1106	1142	1160	1177	1213	1249 1284
894	1073	1109	1144	1162	1180	1216	1252 1287
896	1075	1111	1147	1165	1183	1219	1254 1290
898	1078	1114	1149	1167	1185	1221	1257 1293
900	1080	1116	1152	1170	1188	1224	1260 1296

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.							
	60	62	64	65	66	68	70	72
	100	100	100	100	100	100	100	100
902	1082	1118	1155	1173	1191	1227	1263	1299
904	1085	1121	1157	1175	1193	1229	1266	1302
906	1087	1123	1160	1178	1196	1232	1268	1305
908	1090	1126	1162	1180	1199	1235	1271	1308
910	1092	1128	1165	1183	1201	1238	1274	1310
912	1094	1131	1167	1186	1204	1240	1277	1313
914	1097	1133	1170	1188	1206	1243	1280	1316
916	1099	1136	1172	1191	1209	1246	1282	1319
918	1102	1138	1175	1193	1212	1248	1285	1322
920	1104	1140	1178	1196	1214	1251	1288	1325
922	1106	1143	1180	1199	1217	1254	1291	1328
924	1109	1146	1183	1201	1220	1257	1294	1331
926	1111	1148	1185	1204	1222	1259	1296	1333
928	1114	1151	1188	1206	1225	1262	1299	1336
930	1116	1153	1190	1209	1228	1265	1302	1339
932	1118	1156	1193	1212	1230	1268	1305	1342
934	1121	1158	1196	1214	1233	1270	1308	1345
936	1123	1161	1198	1217	1236	1273	1310	1348
938	1126	1163	1201	1219	1238	1276	1313	1351
940	1128	1166	1203	1222	1241	1278	1316	1354
942	1130	1168	1206	1225	1243	1281	1319	1356
944	1133	1171	1208	1227	1246	1285	1322	1359
946	1135	1173	1211	1229	1249	1287	1324	1362
948	1138	1176	1213	1232	1251	1289	1327	1365
950	1140	1178	1216	1235	1254	1292	1330	1368
952	1142	1180	1219	1238	1257	1295	1333	1371
954	1145	1183	1221	1240	1259	1297	1336	1374
956	1147	1185	1224	1243	1262	1300	1338	1377
958	1150	1188	1226	1245	1265	1303	1341	1380
960	1152	1190	1229	1248	1267	1306	1344	1382
962	1154	1194	1231	1251	1270	1308	1347	1385
964	1157	1197	1234	1253	1272	1311	1350	1388
966	1159	1199	1236	1256	1275	1314	1352	1391
968	1162	1202	1239	1258	1278	1316	1355	1394
970	1164	1204	1242	1261	1280	1319	1358	1397

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.							
	60	62	64	65	66	68	70	72
	100	100	100	100	100	100	100	100
972	1166	1205	1244	1264	1283	1322	1361	1400
974	1169	1208	1247	1266	1286	1325	1364	1403
976	1171	1210	1249	1269	1288	1327	1366	1405
978	1174	1213	1252	1271	1291	1330	1369	1408
980	1176	1215	1254	1274	1294	1333	1372	1411
982	1178	1218	1257	1277	1296	1336	1375	1414
984	1181	1220	1260	1279	1299	1338	1378	1417
986	1183	1223	1262	1282	1302	1341	1380	1420
988	1186	1225	1265	1284	1304	1344	1383	1423
990	1188	1228	1267	1287	1307	1346	1386	1426
992	1190	1230	1270	1290	1309	1349	1389	1429
994	1193	1233	1272	1292	1312	1352	1392	1432
996	1195	1235	1275	1295	1315	1355	1394	1434
998	1198	1238	1277	1297	1317	1357	1397	1437
1000	1200	1240	1280	1300	1320	1360	1400	1440
1002	1202	1242	1283	1303	1323	1363	1403	1444
1004	1205	1245	1285	1305	1325	1365	1406	1446
1006	1207	1247	1288	1308	1328	1368	1408	1449
1008	1210	1250	1290	1310	1331	1371	1411	1452
1010	1212	1252	1293	1313	1333	1374	1414	1454
1012	1215	1255	1295	1316	1336	1376	1417	1457
1014	1217	1257	1298	1318	1338	1379	1420	1460
1016	1219	1260	1300	1321	1341	1382	1422	1463
1018	1222	1262	1303	1323	1344	1384	1425	1466
1020	1224	1265	1306	1326	1346	1387	1428	1469
1022	1226	1267	1308	1329	1349	1390	1431	1472
1024	1229	1270	1311	1331	1352	1393	1434	1475
1026	1231	1272	1313	1334	1355	1395	1436	1477
1028	1234	1275	1316	1336	1357	1398	1439	1480
1030	1236	1277	1318	1339	1360	1401	1442	1483
1032	1238	1280	1321	1342	1362	1404	1444	1486
1034	1241	1282	1324	1344	1365	1406	1448	1489
1036	1243	1285	1326	1347	1368	1409	1450	1492
1038	1246	1287	1329	1349	1370	1412	1453	1495
1040	1248	1290	1331	1352	1373	1414	1456	1498

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.							
	60	62	64	65	66	68	70	72
	100	100	100	100	100	100	100	100
1042	1250	1292	1334	1355	1375	1417	1459	1500
1044	1253	1295	1336	1357	1378	1420	1462	1503
1046	1255	1297	1339	1360	1381	1423	1464	1506
1048	1258	1300	1341	1362	1383	1425	1467	1509
1050	1260	1302	1344	1365	1386	1428	1470	1512
1052	1262	1304	1347	1368	1389	1431	1473	1515
1054	1265	1307	1349	1370	1391	1433	1476	1518
1056	1267	1309	1352	1373	1394	1436	1478	1521
1058	1270	1312	1354	1375	1397	1439	1481	1524
1060	1272	1314	1357	1378	1399	1442	1484	1526
1062	1274	1317	1359	1381	1402	1444	1487	1529
1064	1277	1319	1362	1383	1404	1447	1490	1532
1066	1279	1322	1364	1386	1407	1450	1492	1535
1068	1282	1324	1367	1388	1410	1452	1495	1538
1070	1284	1327	1370	1391	1412	1455	1498	1541
1072	1286	1329	1372	1393	1415	1458	1501	1544
1074	1289	1332	1375	1396	1418	1461	1504	1547
1076	1291	1334	1377	1398	1420	1463	1506	1549
1078	1294	1337	1380	1401	1423	1466	1509	1552
1080	1296	1339	1382	1404	1426	1469	1512	1555
1082	1298	1341	1385	1407	1428	1472	1515	1558
1084	1301	1344	1388	1409	1431	1474	1518	1561
1086	1303	1347	1390	1412	1434	1477	1520	1564
1088	1306	1349	1393	1414	1436	1480	1523	1567
1090	1308	1352	1395	1417	1439	1482	1526	1570
1092	1310	1354	1398	1420	1441	1485	1529	1572
1094	1313	1357	1400	1422	1444	1488	1532	1575
1096	1315	1359	1403	1425	1447	1491	1534	1578
1098	1318	1362	1405	1427	1449	1493	1537	1581
1100	1320	1364	1408	1430	1452	1496	1540	1584
1102	1322	1366	1411	1432	1455	1499	1543	1587
1104	1325	1369	1413	1435	1457	1501	1546	1590
1106	1327	1371	1416	1438	1460	1504	1548	1593
1108	1330	1374	1418	1440	1463	1507	1551	1596
1110	1332	1376	1421	1443	1465	1510	1554	1598
1112	1334	1379	1423	1446	1468	1512	1557	1601

NETTO GEWICHT VAN HET HOORNVEE IN HALVE NED. PONDEN.

Bruto gewicht in Ned. ponden volgens omtrek en lengte.	Tax van qualificatie.							
	60	62	64	65	66	68	70	72
	100	100	100	100	100	100	100	100
1114	1337	1381	1426	1448	1470	1515	1560	1604
1116	1339	1384	1428	1451	1473	1518	1562	1607
1118	1342	1386	1431	1453	1476	1520	1565	1610
1120	1344	1389	1434	1456	1478	1523	1568	1613
1122	1346	1391	1436	1459	1481	1526	1571	1616
1124	1349	1394	1439	1461	1484	1529	1574	1619
1126	1351	1396	1441	1464	1486	1531	1576	1621
1128	1354	1399	1444	1466	1489	1534	1579	1624
1130	1356	1401	1446	1469	1492	1537	1582	1627
1132	1358	1404	1449	1472	1494	1540	1585	1630
1134	1361	1406	1452	1474	1497	1542	1588	1633
1136	1363	1409	1454	1477	1500	1545	1590	1636
1138	1366	1411	1457	1479	1502	1548	1593	1639
1140	1368	1414	1459	1482	1505	1550	1596	1642
1142	1370	1416	1462	1485	1507	1553	1599	1644
1144	1373	1419	1464	1487	1510	1556	1602	1647
1146	1375	1421	1467	1490	1513	1559	1604	1650
1148	1378	1424	1469	1492	1515	1561	1607	1653
1150	1380	1426	1472	1495	1518	1564	1610	1656
1152	1382	1428	1475	1498	1521	1567	1613	1659
1154	1385	1431	1477	1500	1523	1569	1616	1662
1156	1387	1433	1480	1503	1526	1572	1618	1665
1158	1390	1436	1482	1505	1529	1575	1621	1668
1160	1392	1438	1485	1508	1531	1578	1624	1670
1162	1394	1441	1487	1511	1534	1580	1627	1673
1164	1397	1443	1490	1513	1536	1583	1630	1675
1166	1399	1446	1492	1516	1539	1586	1632	1679
1168	1402	1448	1495	1518	1542	1588	1635	1682
1170	1404	1451	1498	1521	1544	1591	1638	1685
1172	1406	1453	1500	1524	1547	1594	1641	1688
1174	1409	1456	1503	1526	1550	1597	1644	1691
1176	1411	1458	1505	1529	1552	1599	1646	1693
1178	1414	1461	1508	1531	1555	1602	1649	1696
1180	1416	1463	1510	1534	1558	1605	1652	1699
1182	1418	1466	1513	1537	1560	1608	1655	1702
1184	1421	1468	1516	1539	1563	1610	1658	1705

Practisch tabellarisch overzicht,

*om door enkel den omtrek van een slachtbeest te meten,
de zwaarte van het vet en vleesch, schoon aan den
haak, met een oogopslag en gevorderde
naauwkeurigheid te bepalen.*

Het gebruik dezer tabel is hoogst eenvoudig.

Men heeft bij voorbeeld den omtrek gemeten van eene weide-koe, en bevindt dat die 192 Ned. duimen is; dit getal in de eerste kolom, aan welks hoofd staat: *omtrek gemeten van achter de voorpooten tot op den schoft*, opgezocht, waarnaast men de vermoedelijke lengte, 154 duimen, van het beest vindt opgeteekend, en, nu op die lijn van de linker- naar de rechterhand met den vinger voortschuivende tot onder de tax van qualificatie 64 pct., vindt men voor gewicht 635 oude of halve Ned. ponden, en zoo voorts met elk slachtbeest, waarvan de te nemen tax van qualificatie in eene der drie afdeelingen kan worden geraadpleegd.

Enkele kolommen zijn niet of slechts gedeeltelijk ingevuld, dit is om eene practische reden nagelaten, als komende die tax van qualificatie tegenover den gemeten omtrek, of omgekeerd den omtrek tegenover die tax van qualificatie zelden of nimmer te pas.

EERSTE AFDEELING.

Pinken en hokkelingen tot aan den ouderdom van twee jaren naar hun weiding of voeding, van 56 tot 60 pct.

Noordhollandsche afgemolken melkkoeien, in het najaar, en dito Friesche koeien in het voorjaar, tot de maand Juni, van 56 tot 60 pct.

Zie de Handleiding bladx. 33 en 34.

Munstersche trekossen aan het eind eener enkele weiding 58 à 60 pct.

TWEEDE AFDEELING.

Gewoon weide-vee, ossen, koeien, kweenen en vaarsen van middelbaren ouderdom, gedurende één weiseizoen tot aan het eind der weiding, 62, 64 à 65 pct.

Zie de Handleiding bladx. 24 en verv.

In het algemeen zij hier aangemerkt, dat vee, hoe gunstig zich het ook moge voordoen, wanneer het in minder of meerder graad aan longziekte geleden heeft, 2 à 4 pct. minder moet worden gequalificeerd als boven is opgegeven.

DERDE AFDEELING.

Geweid en gemest vee van allerlei soort en geslacht, van middelbare jaren, met uitzondering van stieren, 66, 68, 70 à 72 pct.

Zie de Handleiding bladx. 25 en 26.

NED. DUMEN.		Tax van qualificatie voor									
Omtrek genomen van achter de voorpooten tot op den schoft.	Vermoedelijke lengte.	Eerste afdeeling Pinken, hok- kelingen, melk- koeien en Munstersche trekossen.			Tweede afdeeling Gewoon wei- devee, ossen, koeien, kwee- nen en vaarzen.			Derde afdeeling Geweid en gemest van allerlei geslacht en middelbaren ouderdom.			
		56 ^o / _o	58 ^o / _o	60 ^o / _o	62 ^o / _o	64 ^o / _o	65 ^o / _o	66 ^o / _o	68 ^o / _o	70 ^o / _o	72 ^o / _o
		Gewicht, veten vleesch schoon aan den haak, in halve Ned. ponden.									
140	112	216	223	230							
142	114	225	234	242							
144	115	333	242	251							
146	117	246	254	263							
148	118	254	269	278							
150	120	266	274	283							
152	122	276	285	295							
154	123	287	297	307	317						
156	125	298	308	319	330						
158	126	309	320	331	342						
160	128	320	332	343	355						
162	130	334	345	358	370						
164	131	345	357	370	382	394					
166	133	357	371	384	397	410					
168	134	372	385	398	412	425					
170	136	385	399	413	427	440					
172	138	390	413	427	441	456	463				
174	139	412	427	442	456	471	478				
176	141	428	443	458	473	486	497				
178	142	441	457	473	488	504	512				
180	144	457	473	490	506	522	530	539	555	571	
182	146	473	490	506	523	540	549	557	574	591	
184	147	488	506	523	541	558	567	576	593	610	
186	149	504	522	540	558	576	585	594	614	630	
188	150	520	538	557	575	594	603	612	631	650	
190	152	538	557	576	595	614	624	634	653	672	
192	154	556	575	595	615	635	645	655	675	694	
194	155	571	592	612	632	653	663	673	694	714	
196	157	591	612	634	655	676	686	697	718	739	
198	158	607	629	650	672	694	705	715	737	759	

NED. DUIMEN.		Tax van qualificatie voor											
Omtrek genomen van achter de voorpoeten tot op den schoft.	Vermoedelijke lengte.	Eerste afdeeling			Tweede afdeeling			Derde afdeeling					
		Melkkoeien en trekossen.			Gewoon wei- devee, ossen, koeien, kwee- nen en vaarzen.			Geweid en gemest van allerlei geslacht en middelbaren ouderdom.					
		56°/o	58°/o	60°/o	62°/o	64°/o	65°/o	66°/o	68°/o	70°/o	72°/o		
		Gewicht, vet en vleesch schoon aan den haak, in halve Ned. ponden.											
200	160	627	650	672	694	717	728	739	762	784			
202	162			694	717	740	751	763	786	809			
204	163			713	737	760	772	784	808	832			
206	165			734	759	783	796	808	832	857			
208	166			754	779	804	810	829	854	879			
210	168			778	804	829	842	855	881	907			
212	170				828	855	868	882	908	935			
214	171				851	878	892	906	933	960			
216	173				875	904	918	933	960	998			
218	174				898	927	941	956	985	1014			
220	176				925	955	970	985	1015	1044			
222	177					975	991	1006	1036	1067			
224	179					1006	1022	1038	1069	1100			
226	180					1029	1045	1061	1093	1126			
228	182					1060	1076	1093	1126	1159			
230	184					1091	1108	1125	1159	1193	1227		
232	186					1121	1139	1156	1191	1226	1261		
234	187					1147	1165	1183	1219	1254	1290		
236	189					1178	1196	1214	1251	1288	1325		
238	190					1206	1225	1243	1281	1319	1356		
240	192					1226	1248	1267	1306	1344	1382		
242	193					1275	1284	1304	1344	1383	1423		
244	195					1300	1321	1341	1382	1422	1463		
246	197					1336	1357	1378	1420	1462	1503		
248	198					1364	1386	1407	1450	1492	1535		
250	200					1400	1422	1441	1488	1532	1575		
252	202					1436	1460	1482	1527	1572	1617		
254	203					1468	1491	1514	1560	1604	1651		
256	205					1505	1528	1546	1599	1646	1693		
258	206					1536	1560	1584	1632	1680	1728		
260	208					1576	1600	1624	1674	1722	1772		

g
est
cht
n

2%

len.

227
261
290
325
356
382
423
463
503
535
575
617
651
693
728
772

